

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร
ของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557

พล.อ.ท.ปรีชา ประดับมุข

27 ก.ย. 2560 # 600 244727
372769

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

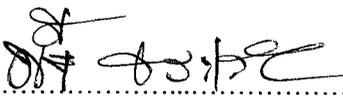
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2558

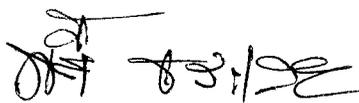
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

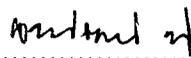
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ พลอากาศโท ปรีชา ประดับมุข ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พชนีย์ ธารเสนา)

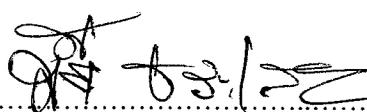
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พชนีย์ ธารเสนา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ธนวัฒน์ พิมลจินดา)

.....กรรมการ
(อาจารย์สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พชนีย์ ธารเสนา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร
วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักเรียนรุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก
ที่ปรึกษาในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ส่งผลให้งานนิพนธ์สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดความร่วมมือ
จากนักเรียนรุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ได้ข้อมูล
ที่สมบูรณ์ครบถ้วน ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีความเกี่ยวข้องในความสำเร็จครั้งนี้ คุณประโยชน์
หากงานนิพนธ์นี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อยู่บ้าง ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา และ
ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้กับผู้ศึกษา

พล.อ.ท. ปรีชา ประดับมุข

56930265: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร/ การจัดการเรียนการสอน/ หลักสูตรเสนาธิการทหาร

ปรีชา ประดับมุข: แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร
วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557 (DEVELOPMENT
DIRECTIONS OF JOINT STAFF CURRICULUM: JOINT STAFF COLLEGE STUDENT
BATCH 55, 2014) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: พชณีย์ ธารเสนา, Ed.D. 89 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร
วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557” ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้
แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน 6 ด้าน คือ
ด้านสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน
และด้านการประเมินผลจากกลุ่มประชากรของนักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัย
เสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
(Purposive Sample) จากผู้บริหารจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัย
เสนาธิการทหาร จำนวน 20 คน โดยผลจากการศึกษาพบว่าสิ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอน
ของวิทยาลัยเสนาธิการทหารเป็นสถาบันการศึกษาทางทหารที่มีความเป็นเลิศ มีมาตรฐานทาง
วิชาการได้นั้น จะต้องพัฒนาหน่วยงานเป็นอันดับแรก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน
ร่วมกันของบุคลากร โดยมีแนวคิดในการบริหารงานแบบ “SMART” มาเป็นแนวทางพัฒนา
การเรียนการสอน ประกอบด้วย S (Support) หมายถึง การตอบสนองในนโยบายของผู้บังคับบัญชา
ด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ, M (Man/ Money/ Material/ Management) หมายถึง
การบริหารจัดการเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ขององค์กร, A (Attitude) หมายถึง การสร้างทัศนคติที่ดี
ของบุคลากรในองค์กร, R (Reduce/ Reused/ Rebuild) หมายถึง การใช้ทรัพยากรขององค์กร
เพื่อเป็นปัจจัยในการสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างประหยัดและคุ้มค่า, T (Technology) หมายถึง
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กรเพื่อเป็นปัจจัยในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิด
ประโยชน์สูงสุด

56930265: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A
(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: DEVELOPMENT CURRICULUM/ JOINT STAFF CURRICULUM

PREECHA PRADABMOOK: DEVELOPMENT DIRECTIONS OF JOINT STAFF
CURRICULUM: JOINT STAFF COLLEGE STUDENT BATCH 55, 2014. ADVISOR:
PATCHANEE TARASEINA, Ed.D. 89 P. 2015.

This research is to study “Approach in enhancing the curriculum for the Joint Staff College of the 55th class, for the year 2014” The objectives of this study are to 1) To evaluate the curriculum, including its effectiveness and its management process. 2) To make recommendations for improvement. The study is based on quantitative research methodology. 80 students and 20 staff, instructors, lecturers are involved.

The study found that, in order to better the curriculum, there must be improvement of organization, first. The researcher has proposed proper methodology for improvement by using the “SMART” model as the main tool for conducting the curriculum. The “SMART” stands for the following concepts; S-Support, M-Man, Money, Material and Management, A-Attitude, R-Reduce, Reused and Rebuilt and T-Technology. This model will help improve the curriculum

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	8
นโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงกลาโหมและกองทัพไทย.....	14
วิทยาลัยเสนาธิการทหาร.....	26
หลักสูตรเสนาธิการทหาร.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
เครื่องมือวิจัย.....	39
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	43
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (ระดับความคิดเห็น).....	45
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (ข้อเสนอแนะ).....	52
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก.....	69
ภาคผนวก ข.....	71
ภาคผนวก ค.....	73
ภาคผนวก ง.....	77
ภาคผนวก จ.....	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าความถี่และค่าร้อยละ..... 43
2	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบด้านสถาบัน..... 45
3	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบด้านหลักสูตร..... 46
4	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบด้านผู้สอน/ผู้เรียน..... 48
5	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน..... 49
6	จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบด้านการประเมิน..... 50
7	สรุปภาพรวมการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบ 5 ด้าน..... 51

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 โครงสร้างการบริหารหลักสูตรเสนารธิการทหาร.....	29

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองทัพไทย มีภารกิจที่สำคัญยิ่งในการเตรียมกำลังกองทัพไทย การป้องกันราชอาณาจักร และการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติจัดระเบียบข้าราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลของกองทัพให้สามารถปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากำลังพลให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และเสริมสร้างทัศนคติในความเป็นทหารอาชีพ พร้อมทั้งปลูกฝังอุดมการณ์ของความรักชาติ

นโยบายการศึกษาของกองทัพไทย จึงได้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม นโยบายด้านการศึกษากระทรวงกลาโหม นโยบายการปรับปรุงและพัฒนาาระบบการฝึก-ศึกษากองทัพไทย พ.ศ. 2549 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 และแผนแม่บทการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2550 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ระบบการศึกษาของกองทัพไทยมุ่งไปสู่การเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และยกระดับการศึกษาของกำลังพลให้มีความรู้ด้านการทหาร รวมทั้งวิชาการในสาขาอื่น ๆ โดยมีมาตรฐานทางวิชาการเทียบเท่าหรือสูงกว่า การศึกษาของภาครัฐหรือภาคเอกชน และเพื่อให้เกิดความร่วมมือและมีการบูรณาการด้านการศึกษาในสถาบันการศึกษาของกองทัพไทย โดยหลักสูตรการศึกษาทางทหารต้องมียอดความรู้ที่สอดคล้องและมียอดมาตรฐานเดียวกัน

ปัจจุบันสภาวะแวดล้อมของโลกได้เปลี่ยนแปลงไป จากผลกระทบของความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกระแสของโลกาภิวัตน์ ทำให้รูปแบบภัยคุกคามเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น ภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ ภัยจากโรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การลักลอบขนอาวุธ การก่อการร้าย การกระทำอันเป็นโจรสลัด เป็นต้น ส่งผลให้ทหารจำเป็นต้องปรับบทบาทของตนเองตามสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการสร้างกลไกและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพสูงขึ้น สามารถปรับตัวและรู้เท่าทันกระแสของการเปลี่ยนแปลงที่

เกิดขึ้น เพื่อให้ประเทศชาติก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและเท่าเทียมกับประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้จากปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนนั้น ได้ให้ความสำคัญในการใช้กลไกทางการศึกษาขับเคลื่อนอาเซียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ของอาเซียน โดยการมุ่งให้ประชาคมอาเซียนมีวิสัยทัศน์สู่ภายนอก มีสันติสุข และเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในการเป็นหุ้นส่วนในสิ่งแวดล้อมของประชาชาติโดยและอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน การพัฒนาที่มีพลวัตและการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด สังคมที่มีความเอื้ออาทร มีความแนบแน่นจากสายสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ รับรู้มรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกัน และเชื่อมโยงอัตลักษณ์ของภูมิภาคจากปฏิญญาดังกล่าว ส่งผลให้ทุกภาคส่วนต้องเร่งแสวงหาความร่วมมือเพื่อเดินทางขับเคลื่อนเตรียมพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียนตามเป้าหมาย โดยเฉพาะการใช้กลไกทางการศึกษาเป็นตัวสำคัญในการขับเคลื่อนให้สามารถก้าวไปได้อย่างมีทิศทาง ผสานผลประโยชน์ร่วมกัน (ปัญญา ศรีสิงห์, 2556)

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร เป็นหน่วยขึ้นตรงของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย มีหน้าที่ในการประสานวิทยากรให้กับนายทหารของกองทัพไทย เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงด้านการทหารและยุทธศาสตร์ทหาร รวมทั้งวิทยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องพัฒนาและวางแผนปรับแนวทางการประสานวิทยากรต่าง ๆ ให้แก่นายทหารของกองทัพไทยให้สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมและรูปแบบภัยคุกคามดังกล่าว ทั้งนี้ การพัฒนางานด้านวิชาการของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร เป็นการทำงานร่วมกันด้วยความประสานสอดคล้องระหว่างวิทยาลัยเสนาธิการทหารกับกรมเสนาธิการร่วมและฝ่ายกิจการพิเศษต่าง ๆ และด้วยการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน การพัฒนาองค์ความรู้ในวิชาต่าง ๆ ตามกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge management) และมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) ในที่สุด โดยเริ่มต้นจากการพัฒนาบุคลากร (Human resource development: HRD) ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในองค์กร การสรรหาและการพัฒนาอาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้มีการเตรียมตัวของอาจารย์ โดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การจัดทำคู่มือ เอกสารตำรา การบูรณาการขององค์ความรู้ในแต่ละหมวดวิชาที่ต้องปรับให้สอดคล้องกัน และมุ่งไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร และการปฏิบัติการร่วม/ ผสม โดยทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัย เป็นที่ยอมรับในกองทัพ และมีความเป็นสากล (ปรีชา ประดับมุข, 2557)

วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร กำหนดไว้ว่า “เป็นสถาบันการฝึกศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มุ่งสร้างผู้นำทางทหารระดับสูงของกองทัพไทยให้รอบรู้ด้านยุทธศาสตร์ การยุทธร่วมและการยุทธผสม” โดยวิสัยทัศน์ดังกล่าว มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกองบัญชาการกองทัพไทยที่กำหนดว่า “เป็นองค์กรชั้นนำในการอำนวยความสะดวกการปฏิบัติการร่วมของ

กองทัพไทยและมุ่งสู่ความเป็นเลิศในอาเซียน” และวิสัยทัศน์ของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศที่กำหนดว่า “เป็นองค์กรชั้นนำในการประสานวิทยาการด้านความมั่นคง มุ่งสู่ความเป็นเลิศในอาเซียน” ซึ่งการก้าวสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ดังกล่าวที่ได้กล่าวมาแล้ว คงจะมองข้ามการให้ความรู้กับบุคลากรของทั้งสามกองทัพไปไม่ได้ ด้วยเหตุสำคัญที่ว่า การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ต้องพัฒนาระบบการศึกษาสถาบันด้วยแนวทางตามที่กำหนดไว้ในนโยบายด้านการศึกษา นอกจากนี้ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาดำเนินนโยบายของกองทัพไทยนั้น แท้จริงแล้วเป็นสากล โดยจะเห็นได้จากที่ได้มีความพยายามทำกันมาอย่างต่อเนื่องในกลุ่มประเทศแถบยุโรป สหรัฐฯ และในระดับอาเซียน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติ ทั้งนี้ วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบโปรแกรมการประเมินงานประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ “เป็นแห่งแรก” ในสถาบันการศึกษาทางทหารระดับสูงของกองทัพ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง สะดวก รวดเร็วต่อการปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์ผลงานต่อสาธารณชน จึงอาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยเสนาธิการทหารเป็นย่างก้าวที่สำคัญในการพัฒนากองทัพไปสู่เป้าหมายของการเตรียมตัวสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมรับสถานการณ์ข้างหน้าที่จะเกิดขึ้น ในปี พ.ศ. 2558

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารของนักเรียนรุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557” เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่จะใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาวิทยาลัยเสนาธิการทหารต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักเรียนรุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร

คำถามในการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร วิทยาลัยสาขาการทหาร เป็นอย่างไร
2. แนวทางการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร วิทยาลัยสาขาการทหาร ที่เหมาะสมควรเป็นเช่นไร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหารใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเท่านั้น จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

โดยใช้หลักสูตรสาขาการทหาร (ฉบับปัจจุบัน) ที่ได้รับอนุมัติจาก ผบ.ทหารสูงสุด (เสท.ทหาร รับคำสั่งฯ) ตามคำสั่ง บก.ทหารสูงสุด (เฉพาะ) ที่ 400/44 ลงวันที่ 5 พ.ค. 44 เป็นกลไกการดำเนินการพัฒนาและเป็นต้นแบบในการทำการวิจัย

2. ขอบเขตด้านประชากร

โดยการศึกษาจากกลุ่มประชากรของนักศึกษาหลักสูตรสาขาการทหาร วิทยาลัยสาขาการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sample) จากผู้บริหารจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร วิทยาลัยสาขาการทหาร จำนวน 20 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

โดยผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงกันยายน พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิทยาลัยสาขาการทหาร หมายถึง สถาบันการศึกษาทางทหารชั้นสูง ขึ้นตรงกับสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ 55/2534 เพื่อประสานวิชาการในเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ การยุทธร่วม การยุทธผสม การอำนวยความสะดวกระดับสูง และวิชาการอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและอำนวยความสะดวกในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่สามารถผลิตนายทหารชั้น

สัญญาบัตรให้เป็นผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการระดับสูง รวมทั้งเป็นฝ่ายเสนาธิการร่วมของ กองทัพไทย ตลอดจนปฏิบัติกิจกรรมทางทหารร่วมกับชาติพันธมิตร

หลักสูตรเสนาธิการทหาร หมายถึง หลักสูตรการศึกษาทางทหารชั้นสูง ระยะเวลา 11 เดือน ประกอบด้วย ผู้เข้ารับการศึกษาจากนายทหารชั้นผู้ใหญ่ นายตำรวจ และข้าราชการพลเรือน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 6 หมวดวิชา ประกอบด้วย การบริหารทางการทหาร เอกสารวิจัย ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร การปฏิบัติการร่วม/ผสม และกิจกรรมการคู่มือการและศึกษา ภูมิประเทศ ทั้งนี้ สิทธิของผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับพระราชทานประกาศนียบัตรและเข็มยุทธนาธิปไตย และมีสิทธิประดับเข็มยุทธนาธิปไตย

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการวางแผน แสดงถึงโครงสร้าง องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหมดของการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนและหลักสูตรแต่ละรายวิชา เมื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ โดยองค์ประกอบที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล

ด้านสถาบัน หมายถึง หลักการในการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของ บุคลากรทุกคนในองค์กร โดยลักษณะพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมขององค์กร เช่น ประชญาหรือ ค่านิยมร่วม วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ตลอดจนแผนการจัดการเรียนการสอนของสถาบัน

ด้านหลักสูตร หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ และ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถาบัน เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามแผนการจัดการเรียน การสอนของสถาบัน

ด้านผู้สอน หมายถึง การกำหนดแนวทางในการให้ความรู้และทักษะ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและ สร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับการเรียนการสอนในสถาบัน

ด้านผู้เรียน หมายถึง การมีความผูกพันต่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาตนเองให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา และสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับ การเรียนการสอนในสถาบัน

ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน หมายถึง การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทาง การเรียนการสอน อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์/ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนเทคโนโลยีเข้ามา ช่วยในกระบวนการเรียนรู้

ด้านการประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบและตัดสินผลการเรียนการสอนตาม ความมุ่งหมายของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอนของสถาบัน

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนในรูปแบบเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียน การสอน การวัดผลประเมินผล และอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้

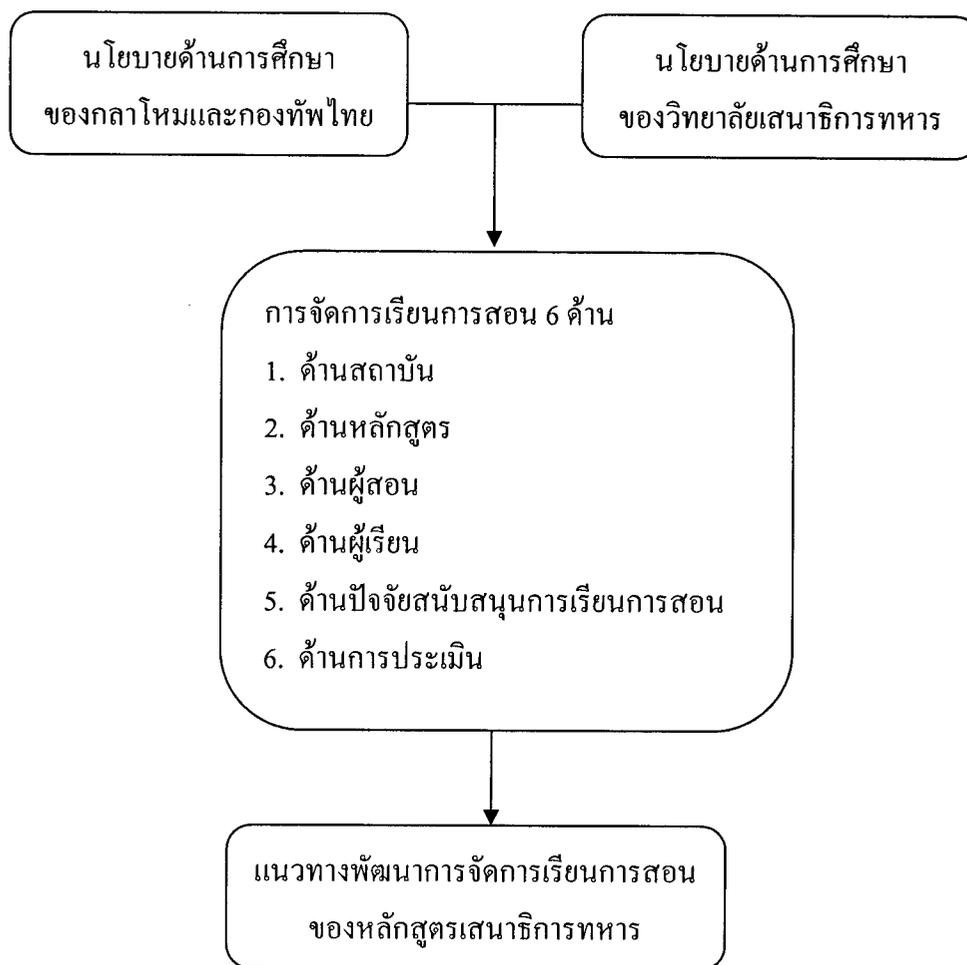
“SMART” หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากร โดยใช้แนวคิด การบริหารงานที่จะนำไปสู่การประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนใน 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และด้าน การประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบรายละเอียดและสภาพการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร ในปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของ สถาบันการศึกษาทางทหารต่าง ๆ ในกองทัพให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารของนักศึกษา รุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557” เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร โดยการศึกษา และรวบรวมนโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงกลาโหมและกองทัพไทยกับนโยบายด้านการศึกษา ของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร ประกอบกับการนำทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ ทั้ง 6 ด้าน ในการนำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนมาเป็นปัจจัยเพื่อใช้ในการสำรวจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัย เสนาธิการทหารของนักศึกษา รุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทที่ 2 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยมาถวบรวมไว้ เพื่อรองรับเหตุผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร และเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหาการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
 - 1.1 การจัดการเรียนการสอน
 - 1.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน
2. นโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงกลาโหมและกองทัพไทย
 - 2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2550 หมวด 2 มาตรา 77 และมาตรา 80 วรรค 3
 - 2.2 นโยบายด้านการศึกษากระทรวงกลาโหม
 - 2.3 นโยบายด้านศึกษาของกองทัพไทย
3. วิทยาลัยเสนาธิการทหาร
4. หลักสูตรเสนาธิการทหาร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน

จากการทบทวนวรรณกรรมด้านการเรียนการสอนของเฉลิมขวัญ โชติพันธุ์ (2543) พบว่า มีนักการศึกษาทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยได้กล่าวถึงแนวคิดการเรียนการสอนว่า มีความหมายลึกซึ้งกว่าการสอนเพียงอย่างเดียว เช่น Gagne (1979) กล่าวว่า การเรียนการสอนจะต้องประกอบด้วย ทรัพยากรและกิจกรรมที่จัดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นสถานการณ์ (Event) หรือวิธีการภายนอกที่ไปชักจูง (Influenced) ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ Bruner (1966) และ Hosford (1973) กล่าวถึงการเรียนการสอนว่าเป็นความพยายามที่จะช่วยเหลือสนับสนุน (Assist) หรือสร้างสถานะ (To shape) ให้ผู้เรียนก้าวหน้า ซึ่งเป็นกระบวนการของการชักจูงผู้เรียนสู่เป้าหมาย คือ ให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในทุกด้านของการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตให้เป็นประโยชน์และอยู่ร่วมในสังคมได้ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2537) กล่าวถึงการเรียนการสอนว่าเป็นกระบวนการที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน อาจเป็นบทเรียน แบบโปรแกรม กิจกรรม และสื่อต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542) กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นคำที่มักใช้ควบคู่กันไป เมื่อผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งหมายรวมไปถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างการสอน การทดสอบ และการประเมินผล เป็นต้น ทิศนา แจมมณี (2551) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นการจัดการด้านวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน สารเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการ กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน และสุทธิ ประจงศักดิ์ (2541) ก็ได้กล่าวถึงแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและโปรแกรมวิชา โดยการ ใ้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และสถานการณ์ ซึ่งครอบคลุมกระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ การประเมินผลการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนการสอน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนที่จะเป็นกรอบของการศึกษาค้นคว้า การจัดการเรียนการสอนเป็นการดำเนินการวางแผน ซึ่งแสดงถึง โครงสร้าง องค์ประกอบ ตลอดจนความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหมดของการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและหลักสูตรแต่ละรายวิชา เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบของการเรียนการสอนในสถานศึกษาโดยทั่วไปนั้น วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543 อ้างถึงใน มุขรินทร์ หวง, 2551) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน และการประเมินผล ทิศนา แจมมณี (2545) และสมาน อัสวภูมิ (2549) มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา นอกจากองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะของผู้สอนในด้านการสอน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาวิชาแล้ว ยังต้องมีเรื่องของการจัดการวางแผนในด้านอื่น ๆ อีก เพื่อเป็นส่วนช่วยสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น องค์ประกอบด้านสื่อและวัสดุ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านการประสานงาน บุคลากร อาคาร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ด้านชุมชน ผู้ปกครอง และนโยบายของรัฐหรือหน่วยงาน เป็นต้น

ธวัช เต็มฉนวน (2548) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตร และการบริหาร

หลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ ได้แก่ การสรรหาอาจารย์ การกำหนดภารกิจของอาจารย์ การประเมินผล การปฏิบัติงานของอาจารย์ และการพัฒนาอาจารย์ 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การทำแผนการสอน การจัดทำประมวลการสอน การจัดตารางสอน การจัดอาจารย์เข้าสอน วิธีการสอน การสอนซ่อมเสริม 4) ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล และความรับผิดชอบการวัดและประเมินผล 5) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด อุปกรณ์การสอน และห้องพยาบาล

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยใช้เป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ด้านสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล

ด้านสถาบัน

Richards (1995) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสถาบันมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมขององค์กร มีความสัมพันธ์กับลักษณะพื้นฐาน (Ethos) และสภาพแวดล้อมที่ดำรงอยู่ในโรงเรียน ประเภทของการสื่อสารและการตัดสินใจในองค์การและการจัดการ และ โครงสร้างบุคลากรที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน โดยวัฒนธรรมองค์กรสามารถหาคำตอบได้จาก

1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (Goals) และพันธกิจ (Mission) อย่างไร
2. รูปแบบการจัดการของโรงเรียนเป็นแบบไหน
3. คุณค่าร่วมที่บุคลากรมีส่วนร่วมคืออะไร
4. ลักษณะการตัดสินใจของโรงเรียนเป็นอย่างไร ครูแสดงบทบาทอะไร
5. มีการวางแผนงานและการติดตามการสอน และงานอื่น ๆ อย่างไร
6. การจัดให้มีการพัฒนาบุคลากร
7. มีการจัดหลักสูตรอย่างไร
8. มีการรับรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
9. มีช่องทางที่เปิดกว้างเพื่อการสื่อสารหรือไม่อย่างไร

ด้านหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้นิยามหลักสูตรในสถานศึกษาว่าเป็นแผน หรือแนวทาง หรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน อัญชลี จันทาโก (2542) นิยามหลักสูตรว่า หมายถึง องค์ประกอบทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นแผนการเรียนที่กำหนดไว้ กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และประสบการณ์ทั้งหมด รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน Oliva (1992) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง

แผนหรือโปรแกรมสำหรับประสบการณ์ทั้งหลายที่ผู้เรียนจะต้องประสบ ภายใต้การอำนวยการของโรงเรียน

ทั้งนี้ ความสำคัญของหลักสูตร ปริญญาตรี วังศ์อนุตรโรจน์ (2535) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง
2. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถานบันการศึกษาระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐให้แก่สถานศึกษาได้
3. หลักสูตรเป็นแผนดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุมดูแลติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายในการจัดการศึกษาของรัฐบาลด้วย
4. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
5. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลัง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้ผล

ด้านครูผู้สอน

Sheffield (1974 อ้างถึงใน อภรณ์ ใจเที่ยง, 2546) ได้กล่าวถึงลักษณะครูที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของผู้เรียน 10 อันดับแรก ประกอบด้วย

1. มีความสามารถและรอบรู้ในวิชาที่สอน
2. เตรียมการสอนมาอย่างดีและเป็นขั้นตอน
3. สอนเนื้อหาที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้
4. กระตุ้นและให้กำลังใจนักเรียนในการถามและแสดงความคิดเห็น
5. มีความกระตือรือร้นในวิชาที่สอน
6. เข้าพบสะดวกและมีความเป็นกันเอง
7. มีส่วนเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของนักเรียน
8. มีอารมณ์ขัน
9. ใจดีและให้ความอบอุ่นแก่ผู้เรียน
10. สามารถใช้เครื่องช่วยสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน อารมณ์ ใจเที่ยง (2546) กล่าวถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

1. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีและรวดเร็ว ถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม
2. การใช้เครื่องล่อใจ (Incentive) เช่น การให้รางวัล การแข่งขัน ฯลฯ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความปรารถนาที่จะเรียนและสนใจในการเรียนมากขึ้น
3. การแนะนำในการเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น ถ้าได้รับการแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสม กล่าวคือ ไม่มากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่เป็นตัวของตัวเองและไม่น้อยเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องได้
4. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ เช่น การโยกความสัมพันธ์ของประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ หรือการให้นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น จะทำให้การเรียนรู้คงทนถาวรยิ่งขึ้น
5. ช่วงเวลาในการเรียน ถ้าจัดให้ผู้เรียนได้เรียนก่อนช่วงพักกลางวันจะช่วยให้เรียนรู้ได้ดีกว่าตอนบ่าย
6. การฝึกฝน เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว มีโอกาสฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ ๆ อยู่เสมอ ๆ จะทำให้การเรียนรู้มีความมั่นคงถาวรขึ้น

ด้านผู้เรียนหรือผู้รับบริการ

ลักษณะของผู้เรียน อารมณ์ ใจเที่ยง (2546) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีต้องอาศัยปัจจัยส่งเสริมหลายด้าน ส่วนหนึ่ง คือ ตัวผู้เรียน โดยสิ่งที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนมีดังนี้

1. วุฒิภาวะ คือ การเจริญเติบโตเต็มที่สูงสุดในระยะใดระยะหนึ่งที่พร้อมจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เหมาะสม
2. ความพร้อม คือ สภาพของคนที่มีวุฒิภาวะ รวมทั้งความสนใจและประสบการณ์เดิมที่จะทำให้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี
3. ประสบการณ์เดิม คือ ผู้ที่มีประสบการณ์มากก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้มาก เร็ว และดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย
4. อายุ นักจิตวิทยาพบว่า ยิ่งอายุมากขึ้นความสามารถในการเรียนรู้จะยิ่งลดลง นั่นคือความสามารถในการเรียนรู้ถึงขีดสูงสุด เมื่ออายุ 20-35 ปี หลังอายุ 35 ปีแล้ว ความสามารถในการเรียนรู้จะลดลงเรื่อย ๆ

5. แรงจูงใจ เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ดี บางคนอาจจะเรียนรู้ได้ดี แต่ไม่เต็มตามที่ตามความสามารถของเขา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะขาดแรงจูงใจ ดังนั้น การเรียนรู้ว่าจะได้ผลดี ถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียน

6. ระดับสติปัญญา ผู้ที่มีระดับสติปัญญาสูงจะมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ

7. อารมณ์ ผู้ที่มีอารมณ์ปกติจะสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีอารมณ์ไม่มั่นคง หรือมีความกระวนกระวายใจ วิตกกังวล

ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน แบ่งเป็น ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนการสอน โดย อารมณ์ โจเซียง (2546) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมทางการเรียน ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา เช่น บรรยากาศในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ฯลฯ ถ้าเป็นสภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และ 2) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น กระดานดำ โต้ะ เก้าอี้ แสงสว่าง อุณหภูมิ แสงสว่าง ความเป็นระเบียบในห้องเรียน ฯลฯ สภาพแวดล้อมที่ดีทำให้ผู้เรียนสบายใจ สบายกายในการเรียน ซึ่งจะมีผลทำให้การเรียนรู้ดีขึ้นด้วย วรรณภา อธิธิมัยยะ (2537) ได้สรุปคุณลักษณะของอาคารสถานที่ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ดังนี้ 1) อาคารเรียน ควรเป็นอาคารถาวร ใช้งานได้หลายทาง ถูกสุขลักษณะ จำนวนและขนาดของอาคารเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา รวมทั้งอาคารประกอบ เช่น หอประชุม โรงอาหาร โรงพลศึกษา เป็นต้น 2) ห้องเรียน ควรอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ มีอุปกรณ์ครบครันและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีแสงสว่างพอเหมาะ ขนาดห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และสามารถปรับเปลี่ยนได้ เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ 3) อาคารประกอบและห้องพิเศษ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องประชุม ห้องอุปกรณ์การสอน จะต้องมีอุปกรณ์ที่จำเป็นตามหลักสูตร 4) บริเวณสถานศึกษา ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของนักศึกษา ตกแต่งบริเวณให้สวยงาม ร่มรื่น เหมาะในการจัดกิจกรรม และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักศึกษา 5) สภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และให้สอดคล้องกับความต้องการด้านการศึกษา เนื่องจากมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา 6) การตกแต่งสิ่งแวดลอมรอบบริเวณสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการตกแต่งบริเวณ ต้องมีการวางแผน ทำโครงการไว้ล่วงหน้า

สำหรับสื่อการเรียนการสอน (Instructional media) หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหาหรือสาระนั้น ๆ

โดยสื่อการเรียนรู้สามารถจำแนกออกตามลักษณะได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่าง ๆ โดยใช้ตัวหนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์ เป็นสื่อในการแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสาร หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร บันทึกรายงาน ฯลฯ และ 2) สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุหรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้ สื่อเทคโนโลยี ยังหมายรวมถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

ด้านการประเมินผล

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548) กล่าวว่า การประเมินผลการสอน หมายถึง การตรวจสอบและตัดสินผลจากการสอนของครูว่า มีประสิทธิภาพเพียงใดในการสอน ข้อเด่น ข้อด้อย และควรปรับปรุงในเรื่องใด โดยเฉพาะ มีผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการสอนขึ้นอยู่กับตัวแปร 2 ส่วน คือ

- 1) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอน ได้แก่ การเตรียมการสอน การกำหนดจุดประสงค์การสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียน
- 2) ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของการสอน ได้แก่ การจัดชั้นเรียน บุคลิกภาพของผู้สอน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

ทั้งนี้ การประเมินการสอนนั้น สามารถประเมินได้ก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังการสอน สิ้นสุดแล้ว

นโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงกลาโหมและกองทัพไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2550 หมวด 2 มาตรา 77 และมาตรา 80

วรรค 3

การบริหารกิจการประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ. 2550 เป็นรากฐานที่สำคัญในการกำหนดนโยบายของรัฐ ซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงได้นำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 2 มาตรา 77 และมาตรา 80 วรรค 3 มาศึกษาทบทวน และพบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และส่วนที่ 2 มาตรา 77 ระบุว่า รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และต้องจัดให้มีกำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จำเป็น และ

เพียงพอ เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่า บทบาทหน้าที่ของทหารเกี่ยวข้องกับกำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จำเป็นและเพียงพอ เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ ดังนั้น การพัฒนากำลังพลให้มีขีดความสามารถรองรับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยการให้การศึกษอบรมแก่กำลังพล จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนากองทัพให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 2 มาตรา 80 ที่ระบุว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้การฝึกศึกษา ตรงกับวรรค 3 ที่กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาหน้า 24 เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก ราชกิจจานุเบกษา 24 สิงหาคม 2550 การศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

นโยบายด้านการศึกษากระทรวงกลาโหม

เพื่อให้กำลังพลของกระทรวงกลาโหม มีความรู้ความสามารถ ทักษะคิด และวิสัยทัศน์ ในการปฏิบัติการกิจที่กองทัพมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ แผนพัฒนากองทัพ ตลอดจนสามารถปฏิบัติการกิจตามนโยบายความมั่นคงของประเทศร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนได้ทุกมิติ จึงให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ 146/ 36 ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2536 เรื่อง นโยบายพัฒนาการศึกษาของกำลังพล และให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมดำเนินการด้านการศึกษาดังต่อไปนี้

1. เจตนารมณ์

1.1 กองทัพต้องการกำลังพลที่มีคุณลักษณะรักการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น สามารถแก้ปัญหาของงานที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่านิยมในเชิงสร้างสรรค์และบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความเป็นผู้นำ สามารถเสียสละได้แม้กระทั่งชีวิต เพื่อประเทศชาติและราชบัลลังก์ มีวินัย มีจิตวิญญาณของความเป็นทหารอาชีพ กล้าหาญ ซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ยอมรับของประชาชน และดำรงตนอยู่ในหลักธรรมของศาสนา

1.2 พัฒนากองทัพให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการเรียนรู้ของกำลังพลทุกระดับ มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ การวิจัยและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

ในการเรียนรู้ การปฏิบัติงาน การบริหารจัดการทางความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.3 มุ่งพัฒนาระบบการศึกษาและหลักสูตรให้สามารถสร้างกำลังพลของกองทัพให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยกำหนดปรัชญาการศึกษาและออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยเป็นหลัก พร้อมทั้งส่งเสริมกำลังพลให้มีการศึกษาสูงขึ้นตามความสามารถของแต่ละบุคคล และพิจารณาให้มีการรับรองวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับภาครัฐและเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งมีความเป็นสากล สามารถทำงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศได้

1.4 การบริหารการจัดการศึกษา ยึดถือความร่วมมือกันระหว่างเหล่าทัพ การใช้ทรัพยากรและความชำนาญทางวิชาการร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการ และการใช้ทรัพยากรร่วมกับสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และต่างประเทศ

1.5 เพื่อจัดการศึกษาของกองทัพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กองทัพต้องการ และให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

1.6 เพื่อนำผลการศึกษาของกำลังพลทุกหลักสูตรมาพิจารณาประกอบในการเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง และจัดการกำลังพลให้ตรงกับความสามารถของแต่ละบุคคล รวมทั้งให้พิจารณาสนับสนุนผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของกองทัพได้ดำรงตำแหน่งที่ก้าวหน้าต่ออาชีพรับราชการอย่างสมเกียรติและฐานะ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กำลังพลที่มีความสามารถได้หมั่นเวียนปฏิบัติหน้าที่ครู อาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษาของกองทัพ

2. นโยบาย

2.1 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2.1.1 ให้มีการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้กำลังพลของกองทัพมีอุดมการณ์และคุณลักษณะของทหารอาชีพ มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ มีความเป็นผู้นำ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรม

2.1.2 ให้พัฒนารูปแบบและวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนา กำลังพลให้เป็นผู้มีสติปัญญา มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม คิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหา เป็นพึ่งตนเองได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความอดทนอดกลั้น เป็นผู้ใฝ่รู้อยู่เสมอ ตลอดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้

2.1.3 ให้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา กำลังพล กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละหลักสูตร เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานดังกล่าวทุกสิ้นปีงบประมาณ

2.1.4 สนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี หลักนิยมนิทรรศการ วิชาการทหาร และระบบการศึกษาที่ได้มาตรฐาน สามารถนำไปเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้กับสถานศึกษาของพลเรือน ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ โดยเน้นการให้ความรู้ ประสบการณ์ และการฝึกอบรมที่ต้องนำไปใช้ในการยุทธวิธี การยุทธผสม และการปฏิบัติการทางทหารอื่นที่ไม่ใช่สงคราม

2.2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

2.2.1 พัฒนากองทัพให้เป็นองค์กรบริหารแนวใหม่ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของกำลังพลแต่ละคน มีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างบุคคลและหน่วยงาน ทั้งในและนอกกองทัพ ส่งเสริมพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพลในทุกระดับให้มีความคิดอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างการทำงานที่แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแข่งขันให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง และลดขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น

2.2.2 สนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างศักยภาพของกำลังพลให้รักการเรียนรู้ การทำงานเป็นหมู่คณะ มีความคิดที่สมเหตุผลในเชิงสร้างสรรค์ รวบรวม แลกเปลี่ยน และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

2.2.3 สนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการการใช้กำลังพลของกองทัพให้สามารถสร้างผู้นำที่รับฟังความคิดที่แตกต่างและหลากหลายของผู้อื่น มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเป็นผู้มีความคิดอย่างเป็นระบบเชิงบูรณาการ

2.2.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้กำลังพลของกองทัพมีขีดความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อแสวงหาความรู้และสามารถจัดทำฐานข้อมูลที่มีอยู่เข้าสู่ระบบอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ

2.2.5 สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาระบบสำนักหอสมุดและแหล่งรวบรวมความรู้ที่ทันสมัย มีระบบสืบค้นข้อมูล สร้างเครือข่ายกับสถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองให้สามารถเชื่อมโยงกันทั้งระบบ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตของกำลังพล

2.3 การจัดระบบการศึกษา

2.3.1 ให้ตระหนักถึงความสำคัญในการให้การศึกษาแก่กำลังพลด้วยการจัดให้มีระบบการศึกษาที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับแผนพัฒนากองทัพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และกฎระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับดังกล่าว รวมถึงแนวทางการปฏิบัติด้านการศึกษาอื่น ๆ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 ให้มีการจัดการศึกษาในระดับพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการผลิตและหลักสูตรเพิ่มพูนความรู้ ทั้งหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ และหลักสูตรอื่น ๆ ของกองทัพให้แก่กำลังพล คำนี้ถึงประโยชน์ที่กำลังพลและหน่วยจะได้รับ โดยให้ความสำคัญกับความรู้ด้านการทหาร ภาษาไทย ประวัติศาสตร์ การเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย การสืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และศาสนาในเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณค่า

2.3.3 ให้ปรับปรุงระบบการศึกษาตามแนวทางรับราชการให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพสูงขึ้น เพื่อให้กำลังพลของกระทรวงกลาโหมมีพื้นฐานความรู้เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่และบริหารงานหน่วยในระดับที่สูงขึ้นได้และมีมาตรฐานเดียวกัน

2.3.4 ให้คำนึงถึงมาตรฐานทางทหาร ความเป็นสากลในด้านการศึกษาและการเทียบโอนผลการศึกษาระหว่างสถาบันที่จัดการศึกษาในสาขาวิชาเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ทั้งในและนอกกองทัพ เพื่อประโยชน์ในการเทียบโอนผลการศึกษา

2.3.5 ให้จัดระบบการศึกษาสำหรับผู้บังคับหน่วยและฝ่ายอำนวยการทุกระดับ โดยคำนึงถึงเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร หลักนิยมทางทหารของกองทัพไทยและ ความสามารถในการยุทธร่วม ยุทธผสม รวมทั้งการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ที่จะต้องประสานการปฏิบัติ ทั้งสามเหล่าทัพ และมีมิตรประเทศ

2.3.6 พิจารณาจัดให้มีระบบคลังสมองของหน่วยและสถานศึกษาในระดับที่เหมาะสม โดยระดมความคิดจากบุคลากร ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ ความรู้ทางยุทธศาสตร์ และหลักนิยมของกองทัพไทยอย่างต่อเนื่อง

2.4 การบริหารการศึกษา

2.4.1 จัดให้มีหน่วยรับผิดชอบงานของสภาการศึกษาวิชาการทหาร กระทรวงกลาโหม เพื่อทำหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายการศึกษากระทรวงกลาโหม วิเคราะห์ วิจัย และรับผิดชอบงานการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาเฉพาะทาง การเทียบโอนหน่วยการศึกษา การดำเนินงานเกี่ยวกับใบประกอบวิชาชีพครู อาจารย์ของกองทัพ รวมทั้งการติดตามประเมินผล ผู้สำเร็จการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 สนับสนุน ส่งเสริมให้สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น ในกองทัพ นอกกองทัพ ในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ นักวิชาการ

หลักสูตร งานวิจัย และทุนการศึกษา-วิจัย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาและวิชาการของ กองทัพ

2.4.3 สนับสนุน ส่งเสริมให้มีความพร้อมและสามารถจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับกิจการทหาร ความมั่นคง และการบริหาร ทรัพยากร เพื่อการป้องกันประเทศและการพัฒนาศักยภาพของกำลังพล

2.4.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้มีความคล่องตัวในการบริหารด้านวิชาการงานกำลังพล การเงิน และให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงสอดคล้องกับภารกิจของหน่วย อย่างเหมาะสม

2.4.5 ให้กำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน และมีวุฒิการศึกษาที่เหมาะสมกับระดับของสถานศึกษา โดยจัดให้มีระบบการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อคุณภาพของการบริหารงาน และการจัดการศึกษา

2.4.6 สนับสนุน ส่งเสริมให้มีกระบวนการผลิต การพัฒนา และดำรงรักษา ครู อาจารย์ นักวิชาการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้ปฏิบัติงานอยู่ในกองทัพได้ยาวนาน และมีระบบ การประเมินค่ากำลังพลที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษาที่ชัดเจน เป็นธรรม และมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม

2.4.7 สนับสนุน ส่งเสริมให้ไฝ่หาความเป็นเลิศทางวิชาการ การวิจัยการบริหาร งานวิจัยในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มแหล่งเงินทุนสนับสนุนการวิจัยและการสร้าง เสริมความรู้ในสาขาต่าง ๆ ตามภารกิจ เพื่อการพัฒนาหน่วยงาน กองทัพ และประเทศชาติ

2.5 คุณภาพการศึกษา

2.5.1 เร่งรัดดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษากระทรวงกลาโหม ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ 36/ 44 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2544 และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำกับดูแลและดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย

2.5.2 ให้มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากระทรวงกลาโหม ทุกชั้นตอน เน้นการประสานงาน การมีส่วนร่วมของกำลังพลทุกฝ่าย และให้มีการเตรียมความพร้อม เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก ในเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2.5.3 ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อน เริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี พร้อมทั้งเสนอแนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงและการพัฒนา คุณภาพการศึกษาปีการศึกษาต่อไปต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ให้มีการเผยแพร่ข้อมูลและกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ไม่เป็นความลับ ของทางราชการต่อสาธารณชน

2.5.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษา ระหว่างสถานศึกษา ทั้งภายในกองทัพและนอกกองทัพ เพื่อควบคุมกำกับและติดตามผลความก้าวหน้า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ความร่วมมือช่วยเหลือ และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล

2.5.5 ให้จัดทำระเบียบการจัดและการประเมินผลการศึกษาในแต่ละหลักสูตร ให้เป็นไปตามระบบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานและให้มีการประเมินผล การเรียนรู้ตามสภาพจริงที่ครอบคลุมด้านสติปัญญา เจตคติ ทักษะ และบุคลิกภาพ

2.6 การใช้ประโยชน์จากการศึกษา

2.6.1 สนับสนุน ส่งเสริมให้กำลังพลเข้ารับการศึกษาคือต่อในหลักสูตรต่าง ๆ ในสถานศึกษาของกองทัพ นอกกองทัพ ในประเทศและต่างประเทศ โดยพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ ความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาคือต่อ ตามโอกาสและความเหมาะสม เพื่อที่จะได้นำ ความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.2 ให้ใช้ความรู้ตามวุฒิการศึกษาและผลการศึกษาของกำลังพลในการบรรจุ ลงในตำแหน่งหรือมอบหมายงานในหน้าที่ เพื่อให้กำลังพลสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามความรู้ ความสามารถที่ได้ศึกษามา และเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานและกองทัพ

2.6.3 สนับสนุน ส่งเสริมให้ข้าราชการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัย ตำรา บทความทางวิชาการที่ไม่เป็นความลับทางราชการ และใช้ผลงานทางวิชาการที่ผลิตออกมาประยุกต์ใช้ให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานและกองทัพ

2.6.4 สนับสนุน ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ให้มี โอกาสได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการ และมีความเจริญในอาชีพที่เท่าเทียมกับกำลังพล อื่น ๆ โดยจัดให้มีระบบการหมุนเวียนกำลังพลอย่างเหมาะสม

2.6.5 ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการทหารที่มีใช้ความลับ ของทางราชการทหารแก่สถานศึกษานอกกองทัพและภาคเอกชน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติต่อไป

นโยบายด้านการศึกษาของกองทัพไทย

ตามคำสั่งกองทัพไทย (เฉพาะ) ที่ 55/ 51 เรื่อง นโยบายการศึกษาของกองทัพไทย ลงวันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2551 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ระบบการศึกษาของกองทัพไทยมุ่งไปสู่การเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลให้ สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและยกระดับการศึกษาของกำลังพลให้มีความรู้ด้านการทหาร รวมทั้งวิชาการในสาขาอื่น ๆ โดยมีมาตรฐานทางวิชาการเทียบเท่าหรือสูงกว่าการศึกษาของภาครัฐหรือภาคเอกชน

3. เพื่อให้เกิดความร่วมมือและมีการบูรณาการด้านการศึกษาในสถาบันการศึกษาของกองทัพไทย โดยหลักสูตรการศึกษาทางทหารต้องมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์และมีมาตรฐานเดียวกัน โดยกำหนดเป็นนโยบายทั่วไป 6 ข้อ ดังนี้

3.1 พัฒนากำลังพลให้มีลักษณะอันพึงประสงค์ ในการรักการเรียนรู้อย่างจริงจัง คิดเป็น ทำเป็น สามารถแก้ไขปัญหาที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำ เสียสละ มีวินัย มีจิตวิญญาณของความเป็นทหารอาชีพ กล้าหาญ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ตลอดจนต้องปลูกฝังอุดมการณ์และความรักชาติ รวมทั้งยึดถือแนวทางตามทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 มุ่งปรับปรุงและพัฒนาระบบการศึกษาและหลักสูตรต่าง ๆ ให้สามารถสร้างกำลังพลของกองทัพไทยให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยกำหนดและออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับภารกิจของกองทัพไทย และให้เปิดการศึกษาเฉพาะสาขาวิชาที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจ รวมทั้งให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความทันสมัย และนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

3.3 พัฒนากองทัพไทยให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการเรียนรู้ของกำลังพลทุกระดับ มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ในการเรียนรู้การบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3.4 ให้ส่วนราชการด้านการศึกษาของกองทัพไทย มีการบูรณาการด้านการศึกษาในแต่ละหลักสูตร โดยให้สามารถเทียบเคียงมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับระหว่างเหล่าทัพได้ และส่งเสริมให้ใช้ทรัพยากรทางด้านการศึกษาร่วมกันในการพัฒนากำลังพลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.5 ให้มีระบบควบคุมคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กองทัพไทยต้องการและมีการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.6 ให้นำผลการศึกษาของกำลังพลมาประกอบการพิจารณาการบรรจุ แต่งตั้ง และเลื่อนตำแหน่ง เพื่อการบริหารจัดการกำลังพลให้ตรงกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล รวมทั้งพิจารณาสนับสนุนผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ครู อาจารย์ และผู้บริหารสถาบันการศึกษา โดยจะต้องกำหนดแนวทางรับราชการให้มีความก้าวหน้า เหมาะสม และชัดเจน เป็นรูปธรรม

และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกองทัพไทยสามารถดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกองทัพไทย จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การศึกษาของกองทัพไทย พ.ศ. 2556-2559 โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. การเสริมสร้างและพัฒนาสมรรถนะกำลังพล

1.1 เป้าหมาย เพื่อให้กำลังพลมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถอย่างมืออาชีพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตอบสนองความต้องการ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับผลงาน/ ผู้ใช้งาน

1.2 กลยุทธ์ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังพลให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถอย่างมืออาชีพ ปลุกฝังทัศนคติ อุดมการณ์ของการใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สู่การเป็นทหารอาชีพ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน

1.3 กรอบการดำเนินงาน

1.3.1 การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.1.1 การปลูกฝังวิชาชีพทหาร หลักนิยมทางทหาร แบบธรรมเนียมทหาร ประวัติศาสตร์ของชาติยึดมั่นในสถาบันหลักแห่งชาติ (ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์)

1.3.1.2 การสร้างความตระหนักและเข้าใจในวิสัยทัศน์และนโยบายของกองทัพ ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ จิตวิญญาณการเป็นทหารอาชีพ และความสามารถในการปฏิบัติกร่วม รวมทั้งปฏิบัติการภารกิจต่าง ๆ ที่จะต้องประสานการปฏิบัติทั้งสามเหล่าทัพและมิตรประเทศ

1.3.1.3 การพัฒนาความรู้และความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.3.1.4 การพัฒนาความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาที่สองเพื่อการสื่อสารในระดับสากล

1.3.1.5 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักธรรมาภิบาล การดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และภาพลักษณ์ในการครองตนในสังคม

1.3.2 การปลูกฝังทัศนคติ อุดมการณ์ของการใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสู่การเป็นทหารอาชีพ

1.3.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานของกำลังพลทุกระดับและการประเมินความพึงพอใจผู้รับผลงาน/ ผู้ใช้งานกำลังพลที่ผ่านการฝึกศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ

2. การเสริมสร้างและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา

2.1 เป้าหมาย เพื่อให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพและมีขีดความสามารถในการพัฒนากำลังพล

2.2 กลยุทธ์

2.2.1 สร้างเสริมให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความตระหนักและ
เข้าใจในวิสัยทัศน์และนโยบายของกองทัพ

2.2.2 สร้างและพัฒนาครู อาจารย์ ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอน/ฝึกศึกษา
และมีจิตวิญญาณความเป็นครู

2.2.3 สร้างและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในวิทยาการ
ด้านต่าง ๆ สามารถสนับสนุนการสอน/ฝึกศึกษา เพื่อพัฒนาผลผลิตได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่
กำหนด

2.3 กรอบการดำเนินงาน

2.3.1 สร้างหลักสูตรครุทหาร

2.3.2 การปฐมนิเทศครูใหม่

2.3.3 การพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

2.3.3.1 สร้างครุทหารมืออาชีพ

2.3.3.2 ส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิตในกำลังพลสาย
วิชาการให้สามารถเพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

2.3.4 การพัฒนาระบบและกลไกการศึกษาของกองทัพ เพื่อสนับสนุนการศึกษา
และการฝึกอบรมกำลังพล ทั้งการศึกษาภายในและภายนอกกองทัพ

2.3.5 การสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนกำลังพลทางการศึกษาและ
ผู้เชี่ยวชาญระหว่างกองทัพไทย เหล่าทัพ รวมทั้งสถาบันการศึกษาภายนอกทั้งในและต่างประเทศ

3. การพัฒนาคุณภาพการฝึกศึกษาของกองทัพ

3.1 เป้าหมาย เพื่อให้การบริหารจัดการพัฒนากำลังพลเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้
ใช้ทรัพยากรและงบประมาณทางการศึกษาได้อย่างคุ้มค่า มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
สภาพแวดล้อม และบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาการฝึกศึกษาของกำลังพล มีการจัดการ
ความรู้และการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่/ นวัตกรรมของกองทัพ กำลังพลของกองทัพมีขวัญ
กำลังใจ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา
ภายนอก ทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนมีกลไกในการนำแผนแม่บทการศึกษาของกองทัพไทยสู่
การปฏิบัติ

3.2 กลยุทธ์

3.2.1 การดำเนินงานตามหลักการบริหารราชการที่ดีและหลักธรรมาภิบาล

3.2.2 ปรับปรุงกฎระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ นโยบาย และ โครงสร้างการบริหาร
บุคลากรสายวิชาการและสายการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนา

3.2.3 กำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะกำลังพลให้สอดคล้องกับคุณสมบัติ
ตามตำแหน่ง (Training road map)

3.2.4 ส่งเสริมสวัสดิการ ค่าตอบแทนทางวิชาการ ขวัญและกำลังใจ

3.2.5 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ปักจัญและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

3.2.6 พัฒนาระบบการฝึกศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับภารกิจและ
ความต้องการของกองทัพไทยและมีมาตรฐานสากล

3.2.7 ใช้ระบบและกลไกการศึกษาของกองทัพเพื่อสนับสนุนการศึกษาและ
การฝึกอบรมบุคคลภายในและภายนอกกองทัพ

3.2.8 ประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการด้านอื่น ๆ ให้เอื้อ
ต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาและการฝึก การเรียนรู้ของกำลังพล รวมทั้ง
การสร้างความร่วมมือกับสถาบันต่าง ๆ ทั้งในและนอกกองทัพ

3.2.9 จัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาเฉพาะทาง

3.2.10 พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายแผน
แม่บทการศึกษาของกองทัพไทย

3.2.11 สร้างงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบการศึกษาและ
องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองทัพ

3.3 กรอบการดำเนินงาน

3.3.1 การบริหารจัดการด้านการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

3.3.2 การปรับปรุงกฎระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ นโยบาย และ โครงสร้างการบริหาร
บุคลากรสายวิชาการและสายการศึกษา

3.3.3 ศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของหน่วยงาน/ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ต่อการจัดการศึกษาของกองทัพ และวางแผนพัฒนากำลังพลอย่างเป็นระบบ

3.3.3.1 ค้นหาความต้องการในการพัฒนา (Training need)

3.3.3.2 กำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะกำลังพลให้สอดคล้องกับคุณสมบัติ
ตามตำแหน่งและความก้าวหน้าตามแนวทางในสายงาน (Career path)

3.3.3.3 วางแผนพัฒนา (Training road map) และการพัฒนาเป็นรายบุคคล
(Individual development plan)

3.3.4 จัดทำโครงการศึกษาของเหล่าทัพ

- 3.3.5 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นรายบุคคล
- 3.3.6 การสนับสนุนงานด้านวิชาการ/ งานการศึกษาวิจัย
- 3.3.7 การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา บัณฑิตและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 - 3.3.7.1 การพัฒนาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้
 - 3.3.7.2 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายการเรียนรู้
 - 3.3.7.3 การพัฒนาห้องสมุดที่มีมาตรฐาน
 - 3.3.7.4 การพัฒนาสนามฝึก สนามกีฬา
- 3.3.8 การพัฒนาโครงสร้างทางการศึกษา
 - 3.3.8.1 การพัฒนากระบวนการศึกษา หลักสูตรการฝึกศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของกองทัพไทยที่มุ่งเน้นความเป็นทหารอาชีพ
 - 3.3.8.2 การพัฒนาโครงสร้างเนื้อหาในหลักสูตรต่างๆ ของกองทัพ ให้มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม แนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประวัติศาสตร์ชาติไทย หลักนิยมทางทหาร และแบบธรรมเนียมทหาร การยึดมั่นในสถาบันหลักแห่งชาติ (ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์) และการปฏิบัติกร่วมในทุกหลักสูตร
- 3.3.9 การกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการฝึกศึกษาของกองทัพ
- 3.3.10 การพัฒนาแนวทางการเทียบโอนหลักสูตรของกองทัพและผลการเรียนของกำลังพลระหว่างเหล่าทัพ รวมทั้งสถาบันการศึกษาภายนอก ทั้งในและต่างประเทศ
- 3.3.11 การพัฒนาระบบและกลไกการฝึกศึกษาของกองทัพ เพื่อสนับสนุนการฝึกศึกษาและการฝึกอบรบบุคคล ทั้งภายในและภายนอกกองทัพ
 - 3.3.11.1 ให้บริการฝึกอบรบ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำให้กับประชาชน
 - 3.3.11.2 เปิดโอกาสให้กำลังพลที่มีความรู้ความสามารถไปบริการทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาประเทศชาติ
 - 3.3.11.3 สร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาระหว่างเหล่าทัพ บก. ทท. รวมทั้งสถาบันการศึกษาภายนอก ทั้งในและต่างประเทศ
- 3.3.12 การบริหารจัดการทางการศึกษาและฐานข้อมูลทางการศึกษา
 - 3.3.12.1 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การเรียนการสอน และห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning, E-book, E-library) เพื่อส่งเสริมกำลังพลให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning)
 - 3.3.12.2 การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการจัดการความรู้ (โดยเฉพาะความเชี่ยวชาญทางการทหาร)

3.3.12.3 เชื่อมโยงและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและ
ทางการศึกษาระหว่างเหล่าทัพและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

3.3.12.4 การบูรณาการโครงการศึกษาของกองทัพ

3.3.13 การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายแผน
แม่บทการศึกษาของกองทัพไทย

3.3.13.1 การจัดทำโครงการศึกษาของกองทัพไทยและเหล่าทัพ เพื่อรองรับ
แผนแม่บทการศึกษาของกองทัพไทย รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณ

3.3.13.2 การทบทวน ปรับปรุงแผนพัฒนากำลังพล และ โครงการศึกษาของ
กองทัพไทยและเหล่าทัพประจำปีงบประมาณ

3.3.14 การสร้างงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อปรับปรุง พัฒนาระบบการศึกษาและ
องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองทัพ

3.3.14.1 การสร้างโอกาสให้กำลังพลของกองทัพที่มีขีดความสามารถ
ในการทำงานวิจัย โดยให้การสนับสนุนเวลา สถานที่ และการทำกิจกรรม

3.3.14.2 การสนับสนุนเงินทุนและทรัพยากร เพื่อการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

3.3.14.3 การสร้างความร่วมมือด้านการวิจัย ทั้งภายในและภายนอกกองทัพ

3.3.14.4 การนำเสนอผลงานวิจัยของกองทัพ ทั้งภายในและภายนอกกองทัพ

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร

ประวัติ

จากผลของสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้บรรดาผู้นำทางทหารทั้งหลายได้ตระหนักว่า
การยุทธในอนาคตนี้น่าจะมีขอบเขตการปฏิบัติอย่างกว้างขวางและจำเป็นต้องใช้กำลังอย่างน้อย
สองเหล่าทัพขึ้นไปปฏิบัติการยุทธร่วมกัน มิฉะนั้นอาจไม่สามารถเอาชนะชนะในการยุทธนั้น ๆ ได้
ด้วยเหตุนี้การจัดตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อให้นายทหารทั้งสามเหล่าทัพได้เรียนรู้ศิลปแห่งสงคราม
วิทยาการและเทคนิคของแต่ละเหล่าทัพ ตลอดจนการปฏิบัติการยุทธร่วมระหว่างเหล่าทัพ การร่วมมือ
ประสานงานอย่างใกล้ชิดด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี จึงเป็นสิ่งจำเป็นและจะต้องให้มีขึ้น
เพื่อนำพากองทัพไปสู่ชัยชนะในที่สุด

ประเทศไทยได้เล็งเห็นความจำเป็นในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน จึงมีความพยายามที่จะจัดตั้ง
สถาบันการศึกษาดังกล่าวขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 แล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีข้อขัดข้อง
บางประการ จนกระทั่งวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2499 ที่ประชุมสภาสภาโหมมิมติเห็นชอบให้ตั้ง
สถาบันการศึกษาทางด้านเสนาธิการกิจชั้นสูงขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนเสนาธิการผสม”

เป็นหน่วยขึ้นตรงของกรมเสนาธิการกลาโหม โรงเรียนเสนาธิการผสมเปิดให้การศึกษาแก่นายทหารนักเรียนรุ่นที่ 1 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2499 ตามโครงการเดิมนั้นกำหนดให้เปิดปีเว้นปี เพราะต้องใช้ห้องเรียนร่วมกับวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร จึงจำเป็นต้องเปิดการศึกษาสลับกัน ทำให้นายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของกองทัพเสนาธิการทหารในขณะนั้น จึงมีบัญชาให้โรงเรียนเสนาธิการผสมเปิดการศึกษาเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา โดยใช้ห้องบรรยายชั้นที่ 2 ของกรมเสนาธิการกลาโหมเดิมเป็นห้องเรียนของโรงเรียน โดยเฉพาะ โรงเรียนเสนาธิการผสม เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนเสนาธิการทหาร” ขึ้นตรงกับกองบัญชาการทหารสูงสุด เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2503 และย้ายจากสถานที่ตั้งเดิมมาอยู่ ณ ที่ตั้งปัจจุบัน ในวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2515 โรงเรียนเสนาธิการทหารให้การศึกษาอบรมแก่นายทหารนายตำรวจเรือมา จนกระทั่งวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2534 ได้ยกฐานะเป็น “วิทยาลัยเสนาธิการทหาร” ขึ้นตรงกับสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการทหารสูงสุดตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ 55/34 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2534

ด้านการศึกษา นับตั้งแต่ได้เปิดให้การศึกษาแก่นายทหารนักเรียนรุ่นแรก เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2499 จนถึงปีการศึกษา 2555 มีผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งสิ้น 54 รุ่น จำนวน 3,183 นาย เป็นนายทหารเหล่าทหารบก 1,746 นาย เหล่าทหารเรือ 582 นาย เหล่าทหารอากาศ 614 นาย ตำรวจ 110 นาย และข้าราชการพลเรือน รัฐวิสาหกิจ/ ภาคเอกชน 131 นาย สำหรับนักศึกษาที่เป็นข้าราชการพลเรือนนั้น ผบ.ทสส. ได้อนุมัติที่นั่งศึกษาให้ตั้งแต่รุ่นที่ 36 เป็นต้นมา โดยจัดสรรให้กับนักศึกษาที่เป็นข้าราชการพลเรือนจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 8 ที่นั่ง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538 เป็นต้นมา และวิทยาลัยเสนาธิการทหารได้ขออนุมัติเพิ่มที่นั่งสำหรับข้าราชการพลเรือน รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เป็นจำนวน 11 ที่นั่ง โดยเริ่มตั้งแต่รุ่นที่ 53 ปีงบประมาณ 2555

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนเสนาธิการผสม มี 3 ประการ คือ

1. เพื่อผลิตนายทหารฝ่ายเสนาธิการให้ทำหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการร่วมในการยุทธธรรมและ/หรือการยุทธผสมกับกองทัพพันธมิตร
2. เพื่อให้มีการร่วมมือและประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสามเหล่าทัพ
3. เพื่อให้นายทหารฝ่ายเสนาธิการมีความรู้เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ผู้แทนเหล่าทัพประชุมร่วมระหว่างชาติได้

วิสัยทัศน์

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร เป็นสถาบันการฝึกศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มุ่งสร้างผู้นำทางทหารระดับสูงของกองทัพไทยให้รอบรู้ด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติการร่วม/ ผสม

ปรัชญา

วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีหลักในการให้การศึกษาดังต่อไปนี้

1. หลักการและวิธีการสำคัญกว่ารายละเอียด เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิด มีความเข้าใจ และรู้จักแก้ปัญหา
2. ยึดถือวัตถุประสงค์ของส่วนรวม โดยคำนึงถึงประโยชน์ด้านการป้องกันประเทศเป็นส่วนรวมยิ่งกว่าที่จะรักษาผลประโยชน์เฉพาะเหล่าทัพของตน
3. มีเสรีในการแสดงความคิดเห็น

ปณิธาน

ประศาสน์วิทยาการในเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร การปฏิบัติการร่วม/ ผสม การอำนวยการระดับสูง และวิทยาการอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและอำนวยการยุทธในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ สามารถเป็นผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการระดับสูง รวมทั้งเป็นฝ่ายเสนาธิการร่วมของกองทัพไทย ตลอดจนสามารถปฏิบัติกิจกรรมทางทหารร่วมกับชาติพันธมิตร

คำขวัญ

“จิตมั่นสามทัพพ้อง มั่นมั่นทัพเดียว”

ภารกิจ

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีหน้าที่ประศาสน์วิทยาการให้แก่นายทหารชั้นผู้ใหญ่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ทหาร การปฏิบัติการร่วม/ ผสม และวิทยาการอื่น ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการวางแผนและอำนวยการยุทธในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ มีผู้บัญชาการวิทยาลัยเสนาธิการทหารเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

การจัด

วิทยาลัยเสนาธิการทหารแบ่งความรับผิดชอบการบริหารหลักสูตรเสนาธิการทหารออกเป็น 8 กอง (ตามภาพที่ 2) ซึ่งแต่ละกองจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารหลักสูตรเสนาธิการทหาร

1. กองอำนวยการ (กอก.วสท.สปท.) มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ โครงสร้างอัตราเฉพาะกิจของหน่วยการพัฒนาระบบราชการ การธุรการ การสารบรรณ การกำลังพล การรักษาความปลอดภัย การประชาสัมพันธ์ การผลิตเอกสารตำรา การบำรุงรักษา และสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยการศึกษา หอสมุด การส่งกำลัง และการบริการอื่น ๆ

2. กองพัฒนาการและวางแผนการศึกษา (กพผ.วสท.สปท.) มีหน้าที่วางแผน อำนวยการประสานงาน และบริหารการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร จัดทำแผนและโครงการศึกษา วิเคราะห์จัดทำสถิติประเมินผลการศึกษา และการจัดทำพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

3. กองวิชาเสนาธิการร่วม (กสธร.วสท.สปท.) มีหน้าที่ให้การศึกษาในเรื่องความรู้ในงานของเสนาธิการร่วมในสภาวะปกติและไม่ปกติ

4. กองวิชาการปฏิบัติการร่วม/ผสม (กปผ.วสท.สปท.) มีหน้าที่ในการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติการร่วม/ผสม

5. กองวิทยาการ (กวก.วสท.สปท.) มีหน้าที่ให้การศึกษาในเรื่องวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาการด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติการร่วม หลักนิยมทางทหาร ศิลปะในการเป็นผู้นำ หลักการบริหารระดับสูง และวิทยาการสมัยใหม่ที่ผู้นำทางทหารควรทราบ

6. กองวิชายุทธศาสตร์ (กยศ.วสท.สปท.) มีหน้าที่ให้การศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ชาติ และความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการทหาร การเมือง ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

7. กองวิจัยและวิทยานิพนธ์ (กกว.วสท.สปท.) มีหน้าที่ให้การศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล และการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเอกสารวิจัย

8. กองจำลองยุทธ (กจย.วสท.สปท.) มีหน้าที่ดูแลรักษา วางแผน ปฏิบัติการใช้เครื่องจำลองยุทธ ควบคุม กำกับดูแล ซ่อมบำรุงระบบฮาร์ดแวร์และส่วนประกอบทั่วไปของระบบจำลองยุทธ ควบคุมและพัฒนาการใช้โปรแกรมของระบบจำลองยุทธ สนับสนุนการใช้เครื่องจำลองยุทธ ในการฝึก ทั้งในกองบัญชาการกองทัพไทยและเหล่าทัพ รวมทั้งการจัดสร้าง เก็บรักษา บันทึกลงและ พัฒนาฐานข้อมูลความพร้อมของกองทัพไทยในทางยุทธการและการฝึก

สภาการศึกษา

ตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยวิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พ.ศ. 2537 กำหนดให้สภาการศึกษาวิทยาลัยเสนาธิการทหารทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของผู้บัญชาการในการวิเคราะห์และวางแผนการศึกษา การประเมินค่าหลักสูตรและผลการศึกษา การให้ประกาศนียบัตรและเข็มยุดธนาธิปไตย (เป็นเข็มวิทยฐานะของผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร) ตลอดจนเรื่องสำคัญอื่น ๆ โดยมีรองผู้บัญชาการ (อาวุโส) เป็นประธาน และมีสมาชิกทั้งสิ้นไม่เกิน 20 คน ประกอบด้วย ข้าราชการวิทยาลัยเสนาธิการทหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่วิทยาลัยแต่งตั้ง

หลักสูตรเสนาธิการทหาร

หลักสูตรเสนาธิการทหารได้รับอนุมัติจาก ผบ.ทหารสูงสุด (เสช.ทหาร รับคำสั่ง) ตามคำสั่ง บก.ทหารสูงสุด (เฉพาะ) ที่ 400/ 44 ลง 5 พ.ค. 44 ในการประกาศนวิทยาการให้แก่ นายทหารชั้นผู้ใหญ่ นายตำรวจ และข้าราชการพลเรือน เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ทหาร การปฏิบัติการร่วม/ ผสม และวิทยาการอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและอำนวยความสะดวกในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมีผู้บัญชาการวิทยาลัยเสนาธิการทหารเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้เข้าใจสภาพสังคมไทย
2. เพื่อให้มีความเข้าใจในเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการร่วมและผู้บังคับบัญชาในหน่วยระดับสูงของกองทัพ โดยสามารถวางแผนยุทธศาสตร์ แผนการทัพ แผนการยุทธร่วม และการยุทธผสม รวมทั้งการจัดหน่วยบัญชาการร่วม/ ผสม และการจัดกองกำลังเฉพาะกิจร่วม

4. เพื่อผลิตเอกสารวิจัยที่มีคุณค่าได้มาตรฐานในเรื่องเกี่ยวกับกิจการทางทหาร สังคม เทคโนโลยี ให้กองทัพไทยอย่างต่อเนื่อง สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาในการพัฒนากองทัพและสามารถใช้เป็นข้อมูลทางวิชาการสำหรับพัฒนาในขั้นต่อไป

5. เพื่อส่งเสริมให้มีความร่วมมือประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและพัฒนาความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานระดับสูงของเหล่าทัพทั้งสามกับส่วนราชการอื่น ๆ อันจะอำนวยประโยชน์ในการประสานงานและการพัฒนาระบบการป้องกันประเทศร่วมกันให้กว้างขวางและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าขึ้นไป และสำเร็จหลักสูตรประจำจากโรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ หรือโรงเรียนเสนาธิการทหารต่างประเทศที่มีหลักสูตรเทียบเท่า
2. มีศัพทนาม นาวาเอก นาวาอากาศเอก หรือเทียบเท่า
3. อายุไม่เกิน 53 ปี (นับตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร หรือนับถึงปีที่เปิดการศึกษา)
4. เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง ทนต่อการตรวจร่างกายในการศึกษา และผ่านการตรวจร่างกายโดยมีใบรับรองแพทย์ทหารว่าไม่มีโรคที่ขัดต่อการศึกษา
5. เป็นผู้ที่ทางราชการไว้วางใจให้เข้าถึงชั้นความลับของทางราชการชั้น “ลับที่สุด”
6. มีความรู้ภาษาอังกฤษดี สามารถค้นคว้าหลักฐานจากเอกสาร หรือตำราภาษาอังกฤษได้
7. ไม่ติดการปฏิบัติราชการอื่น ในขณะที่เข้ารับการศึกษา

คุณสมบัติของข้าราชการพลเรือนที่เข้ารับการศึกษา

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง หรือเทียบคุณวุฒิให้
2. เป็นข้าราชการพลเรือนระดับ 7
3. เพศ ชาย/ หญิง อายุไม่เกิน 53 ปี โดยนับถึงปีเข้ารับการศึกษา
4. มีร่างกายแข็งแรง สามารถตรวจร่างกายในการศึกษา และปฏิบัติงานในการศึกษาได้ผ่านการตรวจร่างกายและมีใบรับรองแพทย์ว่าไม่มีโรคขัดต่อการศึกษา
5. ได้รับความไว้วางใจให้เข้าถึงชั้นความลับชั้น “ลับที่สุด”
6. เป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษดี สามารถค้นคว้าหลักฐานจากเอกสารหรือตำราภาษาอังกฤษได้
7. ไม่ติดการปฏิบัติราชการในขณะที่รับการศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรเสนาธิการทหาร

การศึกษาในหลักสูตรมีจำนวนชั่วโมงการศึกษารวมทั้งสิ้น 1,140 ชั่วโมง มีจำนวนหน่วยกิตในการศึกษาตลอดหลักสูตร 35 หน่วยกิต แบ่งการศึกษาออกเป็น 6 หมวดวิชา ดังนี้

หมวดวิชาที่ 1 การบริหารทางการทหาร (5 หน่วยกิต)

หมวดวิชาที่ 2 เอกสารวิจัย (3 หน่วยกิต)

หมวดวิชาที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติ (3 หน่วยกิต)

หมวดวิชาที่ 4 ยุทธศาสตร์ทหาร (6 หน่วยกิต)

หมวดวิชาที่ 5 การปฏิบัติการร่วม/ผสม (15 หน่วยกิต)

หมวดวิชาที่ 6 กิจกรรมการดูกิจการและศึกษาภูมิประเทศ (3 หน่วยกิต)

วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา

1. หมวดวิชาที่ 1 การบริหารทางการทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องผู้นำทางทหาร หลักการบริหารงาน และความรู้ทั่วไปทางทหาร สามารถนำไปพัฒนาตนเอง หน่วยงาน และกองทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอบเขตการศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอนวิชา คือ ผู้นำทางทหาร ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการของผู้นำและการพัฒนาผู้นำ หลักการบริหาร ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการบริหาร วิธีการและเครื่องมือในการบริหารความรู้ทางทหารทั่วไป ศึกษาเกี่ยวกับกองทัพไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบรรยายของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง

2. หมวดวิชาที่ 2 เอกสารวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้พื้นฐานและเข้าใจกระบวนการทำวิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้ ได้แสดงความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัย อย่างเป็นระบบ เพิ่มพูนความสามารถในการสื่อความหมายด้วยการเขียน โดยให้ส่งรายงานผลการทำวิจัยตามแบบที่วิทยาลัยกำหนด ได้แสดงความสามารถในการแถลงผลการวิจัยและตอบข้อซักถามต่อคณะกรรมการ นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการหาคำตอบสำหรับปัญหาสำคัญที่มีความยุ่งยากและซับซ้อน ซึ่งจะต้องดำเนินการตามกระบวนการในการทำวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ถูกต้อง เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ทั้งราชการและส่วนตัวต่อไป โดยมีขอบเขตการศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอนวิชา คือ หลักการทำเอกสารวิจัย ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและประเภทของเอกสารวิจัย วรรณกรรม ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ การกำหนดปัญหา การตั้งสมมติฐาน การออกแบบการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความ ตลอดจนการเขียนรายงานเอกสารวิจัย, การทำเอกสารวิจัย เป็นการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำเอกสาร, การแถลงผลปกป้องเอกสารวิจัย เป็นการนำเอกสารวิจัยมาแถลงปกป้องวิทยุบุคคลต่อคณะกรรมการ

3. หมวดวิชาที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายวิเคราะห์และเปรียบเทียบเกี่ยวกับกระบวนการกำหนดนโยบายของรัฐ ปัจจัย ในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและความมั่นคงแห่งชาติ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติ หน้าที่ได้ โดยขอบเขตการศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอนวิชา คือ ผลประโยชน์แห่งชาติและ ความมั่นคงแห่งชาติ ศึกษาเกี่ยวกับผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติ โครงสร้างและกระบวนการ กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ การกำหนดและนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ การกำหนดและแผนพัฒนา เศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ, ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการประเมินยุทธศาสตร์ชาติ ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง นโยบายของต่างประเทศที่น่าสนใจ พลังอำนาจด้านต่าง ๆ

4. หมวดวิชาที่ 4 ยุทธศาสตร์ทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายวิเคราะห์และเปรียบเทียบเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมความมั่นคง จิตความสามารถ ทางทหาร ยุทธศาสตร์ทหาร รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยขอบเขต การศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอนวิชา คือ ความรู้พื้นฐานทางยุทธศาสตร์ทหาร ศึกษาเกี่ยวกับ ศิลปะการสงครามและแนวความคิดของนักการทหารที่สำคัญ บทเรียนของสงครามที่ผ่านมา แนวความคิดทางยุทธศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้าน สงครามในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต รวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ การกำหนดยุทธศาสตร์ทหาร ศึกษาเกี่ยวกับ โครงสร้างและกระบวนการ กำหนดยุทธศาสตร์ทหาร การพัฒนายุทธศาสตร์ทหาร การปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติการทางทหารในการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน การปฏิบัติการ รักษาสันติภาพ

5. หมวดวิชาที่ 5 การปฏิบัติการร่วม/ ผสม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามี ความรู้ความเข้าใจในเรื่องความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการร่วม/ ผสม หลักนิยมและการวางแผน การปฏิบัติการร่วม/ ผสม รวมทั้งระบบจำลองยุทธ สามารถนำไปใช้ในการวางแผนและการอำนวยการ ปฏิบัติการร่วม/ ผสมของกองทัพไทย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง โครงสร้างและหลัก นิยมการปฏิบัติการร่วม/ ผสมที่เหมาะสมกับกองทัพไทยได้ โดยขอบเขตการศึกษาแบ่งการศึกษา ออกเป็น 4 ตอนวิชา คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาการปฏิบัติการร่วม/ ผสม เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามี ความรู้และความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักนิยมการใช้กำลังและการจัด โครงสร้างการปฏิบัติการ ร่วมของกองทัพไทย รวมทั้งการยุทธและการสงครามแบบต่าง ๆ ตลอดจนบทเรียนจากการปฏิบัติการ ร่วม/ ผสมที่ผ่านมา หลักนิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติร่วม เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีความรู้และ ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักนิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทย กระบวนการวางแผน การปฏิบัติการร่วม เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีความรู้และความเข้าใจในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการวางแผนประณีตและการวางแผนเผชิญสถานการณ์วิกฤติ สามารถนำไปใช้ในการวางแผน

การปฏิบัติการร่วม/ ผสมของกองทัพไทยได้, การฝึกอำนวยการยุทธร่วม/ ยุทธผสม เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษามีความรู้และความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการฝึกการแก้ปัญหาในที่บังคับการในชั้น อำนวยการปฏิบัติการร่วม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างการปฏิบัติร่วมและ หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยได้

6. หมวดวิชาที่ 6 กิจกรรมและการดูกิจการและศึกษาภูมิประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาได้รับทราบกิจกรรมเมื่อเริ่มเข้าศึกษาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเสริมสร้าง ประสบการณ์แก่นักศึกษาโดยการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลสำคัญของหน่วยงานและ สัมผัสกับสภาวะแวดล้อมที่แท้จริงตามภูมิภาค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งเสริมสร้าง สัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา ผู้บังคับบัญชา และคณาจารย์ โดยขอบเขตการศึกษาแบ่งการศึกษา ออกเป็น 2 ตอนวิชา คือ กิจกรรมการดูกิจการและศึกษาภูมิประเทศ ศึกษาเกี่ยวกับหน่วยงานทางทหาร พลเรือน เอกชน รวมทั้งประเทศในภาคพื้นเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และกลุ่มประเทศยุโรป

วิธีดำเนินการศึกษา

จากปรัชญาของวิทยาลัยที่ให้ความสำคัญของหลักการและวิธีการมากกว่ารายละเอียด ทางเทคนิค ให้คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าเหล่าทัพหรือองค์กรของตนเอง และกระตุ้น ให้แสดงความคิดเห็น โดยเสรี ดังนั้น วิทยาลัยจึงกำหนดวิธีดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การบรรยาย โดยวิทยาลัยได้จัดผู้ทรงคุณวุฒิจากแขนงวิชาชีพต่าง ๆ มาบรรยายเกี่ยวกับ ทฤษฎี/ หลักการ และสิ่งอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ เพื่อเสริมสร้างความคิด จินตนาการ และดุลยพินิจ ของนักศึกษา สำหรับเป็นพื้นฐานของการศึกษาเชิงประชุมต่อไป

2. การศึกษาเชิงประชุม หมายถึง การศึกษาโดยการประชุมสัมมนา เน้นการอภิปราย เป็นหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาทุกคนได้แสดงความคิดเห็น โดยวิทยาลัยจะแบ่งนักศึกษา ออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความเหมาะสม และจัดอาจารย์ประจำกลุ่มไว้คอยให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำ การศึกษาเชิงประชุม ซึ่งแบ่งออกเป็น การศึกษาเป็นคณะ เป็นการศึกษาในลักษณะแลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาแต่ละเหล่าทัพ (สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ได้ทบทวนรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ ของเหล่าทัพตนเองและสามารถ แนะนำช่วยเหลือนักศึกษาที่สังกัดเหล่าทัพอื่นได้ อีกทั้งยังเป็นการปูพื้นฐานให้กับนักศึกษาเหล่าทัพ อื่น ได้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในหมวดวิชาการศึกษาปฏิบัติการร่วม/ ผสม การประชุมสัมมนาเป็นการจัดการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษารู้จักวิธีศึกษาปัญหา และแก้ปัญหาเป็นกลุ่มด้วยการใช้เหตุผลและประสบการณ์ที่มีอยู่หลังจากได้รับฟังคำบรรยายแล้ว

3. การศึกษด้วยตนเอง โดยวิทยาลัยจะแนะนำหนังสืออ้างอิงหรือแจกจ่ายเอกสารประกอบการบรรยายให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองล่วงหน้าก่อนที่จะรับฟังการบรรยายหรือประชุมสัมมนา

4. การทำรายงานส่วนบุคคล เป็นการจัดการเรียนการสอนในลักษณะส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่ม ร่วมกับประสบการณ์ ค้นคว้า วิจัย เอกสารประจำภาค วิเคราะห์เรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างรอบคอบและแสดงผลการวิเคราะห์อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งนักศึกษาจะต้องส่งผลงานเป็นรายบุคคลต่อวิทยาลัย

5. การดูกิจการและศึกษาภูมิประเทศ เป็นการจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการดูกิจการและเยี่ยมชมหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาภูมิประเทศทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบภาวะแวดล้อม ในขั้นตอนของการประเมินยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ทหาร ประโยชน์ที่ได้จากการดูกิจการ นอกเหนือไปจากด้านวิชาการนั้น คือ การเสริมสร้างความเป็นกันเองและการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก

6. การฝึกแก้ปัญหาที่บังคับการในชั้นอำนาจการยุทธร่วม เป็นการศึกษาในหมวดวิชาการปฏิบัติการร่วม/ ผสม นอกจากจะศึกษาในห้องเรียนแล้ว วิทยาลัยยังจัดให้นักศึกษาฝึกแก้ปัญหาที่บังคับการในชั้นอำนาจการยุทธร่วมตามแผนที่นักศึกษาได้ฝึกเขียน ณ พื้นที่ต่างจังหวัด โดยมีนายทหารนักเรียนจากโรงเรียนเสนาธิการทหารของแต่ละเหล่าทัพเป็นผู้ปฏิบัติ

การประเมินผลการศึกษา

การศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร จะใช้การวัดผลจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและผลงานของนักศึกษาตามระเบียบวิทยาลัยเสนาธิการทหารว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหารได้ จะต้องมึคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีผลการประเมินความรู้ความสามารถระดับตั้งแต่พอใช้หรือสูงกว่า
2. ส่งผลงานเอกสารวิจัยและมีผลการประเมินระดับพอใช้หรือสูงกว่า
3. มีเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. มีผลการประเมินค่าคุณลักษณะผู้นำทางทหารระดับพอใช้หรือสูงกว่า
5. หากขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งในข้อ 1) ถึง 4) ถือว่าไม่สำเร็จการศึกษา แต่เป็นผู้ผ่านการศึกษา

ไม่มีสิทธิประดับเข็มยุทธนาธิปไตย เว้นแต่สภาการศึกษาวิทยาลัยเสนาธิการทหารจะเห็นเป็นอย่างอื่น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีความร่วมมือและประสานการปฏิบัติกันอย่างใกล้ชิดระหว่างเหล่าทัพทั้งสาม
2. มีความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยระดับสูงของเหล่าทัพทั้งสามและหน่วยงานพลเรือน
3. ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเสนาธิการในการยุทธร่วมระหว่างเหล่าทัพ และการยุทธผสมกับกองทัพพันธมิตรได้
4. ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยระดับสูงของแต่ละเหล่าทัพและสามารถปฏิบัติหน้าที่ผู้แทนกองทัพไทยในการปฏิบัติงานร่วมหรือประชุมระหว่างชาติได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เฉลิมชัย ชูชาติพงษ์ และธนินรัฐ ภูพงษ์พยัคฆ์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ เพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศเพื่อเตรียม เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจะถูกนำไปใช้เพื่อปรับปรุงหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ ฉบับใหม่ (ฉบับที่ 18) ที่จะใช้ในปี พ.ศ. 2557 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย คือ อันดับแรก การศึกษาวิเคราะห์และประเมินหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 17) ที่กำลังใช้ในปัจจุบัน ลำดับต่อมา เป็นการศึกษา รายละเอียดและแนวทางการจัดการศึกษาตามกรอบประชาคมอาเซียน จากนั้นจึงนำข้อมูลจากทั้งสองส่วนมาวิเคราะห์หากรอบแนวความคิดในการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียน นายเรืออากาศฉบับใหม่ โดยใช้ Bartlett model สร้างเป็นยุทธศาสตร์/ กลยุทธ์สำหรับพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ ฉบับใหม่ ในขณะเดียวกันก็ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บังคับบัญชา/ ผู้บริหารระดับสูงของ โรงเรียนนายเรืออากาศ เพื่อขอทราบแนวคิดแนวทางในการจัดทำหลักสูตรฉบับใหม่เพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้มาซึ่งแนวทางการพัฒนา หลักสูตร โรงเรียน นายเรืออากาศ เพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กล่าวคือ หลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ ฉบับใหม่นี้ จะใช้หลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ. 2553 เป็นตัวแบบในการพัฒนา ปรับปรุง โดยนำผลที่ได้จากการตรวจสอบและประเมินของหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ. 2553 มาใช้ ประกอบในการพิจารณาปรับปรุง ในขณะเดียวกันหลักสูตรฉบับใหม่ก็ยังคงต้องสอดคล้องตาม มาตรฐานอุดมศึกษา มาตรฐานสภาการศึกษาวิชาการทหาร และความต้องการของกองทัพอากาศ แต่จะเพิ่มเติมด้วยปัจจัยเรื่องของประชาคมอาเซียน ซึ่งจะถูกนำมาพิจารณาเพื่อเป็นปัจจัยป้อนเข้า ในขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร และสุดท้ายผู้วิจัยได้สร้างยุทธศาสตร์ขึ้นมา 3 ยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศเตรียมรับกับประชาคมอาเซียน คือ 1) ยุทธศาสตร์ การเพิ่มขีดความสามารถของนักเรียนนายเรืออากาศ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งทางด้าน

วิชาการของโรงเรียนนายเรืออากาศเพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ 3) ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมบทบาทของโรงเรียนนายเรืออากาศในประชาคมอาเซียน

อังศินันท์ อินทรกำแหง และทัศนาก ทองภักดี (2548) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบ สมรรถนะด้านผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เอกชน และในกำกับของรัฐ เพื่อพัฒนารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย และเปรียบเทียบเส้นทางและขนาดอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝงในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ในมหาวิทยาลัย 17 แห่ง ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรแฝง 5 ตัว ตัวแปรสังเกตได้ 15 ตัว เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประมาณค่า 6 ระดับ รวม 127 ข้อ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยโปรแกรม SPSS for windows version 11.0 พร้อมตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ด้วยโปรแกรม LISREL 8.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมรรถนะทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการสอน การวิจัย การบริการ วิชาการ และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย มีผลทางตรงและผลทางอ้อม โดยส่งผ่านสมรรถนะ ด้านบริการวิชาการ ส่งผลต่อความเป็นผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ ทั้งนี้รูปแบบความสัมพันธ์เชิง สาเหตุของความเป็นผู้นำทางวิชาการตามสมมติฐานนั้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลความคิดเห็น ของอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม ตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ดีมาก โดยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุนี้สามารถ อธิบายค่าความแปรปรวนของความเป็นผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เอกชน และในกำกับของรัฐได้ ร้อยละ 69.0, 83.0 และ 85.0 ตามลำดับ และรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ 3 อาจารย์ในมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐอยู่ในเกณฑ์ดีที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ 1 อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและ กลุ่มตัวอย่างที่ 2 อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเอกชนด้วยค่าไค-สแควร์ (Chi-square) = 25.50, P-value = 0.953, df = 39, GFI = 0.98, AGFI = 0.94, RMR = 0.017 และ RMSEA = 0.000

วิจิต สุรัตน์เรือง และคณะ (2554) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการ เรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียน การสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาตามความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิต ในด้าน การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล และด้าน การปรับปรุงการเรียนการสอน โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาตามความคิดเห็น ของคณาจารย์และนิสิตในด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล และด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

3) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาตามความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิต โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้ สรุปถึงด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนและปัญหาของการจัดการเรียนการสอน รวมถึงความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา คณาจารย์ต้องการได้รับการพัฒนาตนเอง ในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ในเรื่องต่อไปนี้เป็นเรื่องต่อไปนี้เป็น รูปแบบและเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วงเวลา 3-5 วัน ณ สถานที่ภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนนิสิตต้องการให้คณาจารย์เตรียมการสอนล่วงหน้าและเข้าสอนให้ตรงเวลา สอนให้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ วัตถุประสงค์และประเมินผลเป็นระยะ สม่ำเสมอ เพื่อพัฒนานิสิตและปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้ทันสมัย อยู่เสมอ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557” ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นการจัดเก็บข้อมูล โดยอาศัยระเบียบวิธีการศึกษาจากกลุ่มประชากรของนักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sample) จากผู้บริหารจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร จำนวน 20 คน เพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุปผลที่ได้จากการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนสามารถตอบโจทย์การวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด โดยใช้ขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) แบบวัดครั้งเดียว (One-shot last study)

เครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและข้อกระทงคำถาม
2. สร้างแบบสอบถาม รวมทั้งคำถามวิจัย ซึ่งกำหนดรูปแบบข้อคำถามในแบบสอบถามมีรายละเอียดการใช้แบบของข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 ของแบบสอบถามจะเป็นข้อคำถามสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น อายุ วุฒิการศึกษา จำนวนปีที่รับราชการ สถานภาพปัจจุบัน หรือตำแหน่งในวิทยาลัยเสนาธิการทหาร โดยแบบสอบถามจะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีตัวเลือกตั้งแต่ 2 ตัวเลือกขึ้นไป และให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยมีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ

2.2 ส่วนที่ 2 ของแบบสอบถามจะเป็นข้อคำถามจำนวน 25 ข้อ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยเป็นลักษณะของคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบประเมินข้อคำถามออกมาเป็นระดับมาตราส่วนตามความสำคัญหรือตามความคิดเห็น โดยการกำหนดระดับมาตราส่วนเป็น 5 ระดับ ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น

ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าของน้ำหนักตัวเลข เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามวิธีของลิเคิร์ต (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 110) ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าน้ำหนักของตัวเลือก
เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ในกรณีแบบสอบถามมีข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มักใช้ค่าเฉลี่ยเป็นสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1979)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	สภาพการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	สภาพการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	สภาพการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	สภาพการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	สภาพการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมน้อยที่สุด

2.3 ส่วนที่ 3 ของแบบสอบถามเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเชิงพรรณนาตามความคิดเห็นของแต่ละคน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ขั้นตอนการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วทั้ง 3 ส่วน เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญโดยตรงเกี่ยวกับเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยทำการตรวจสอบเนื้อหาว่าข้อคำถามในแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับนิยาม ตัวแปร หรือวัตถุประสงค์หรือไม่ ตลอดจนจนสำนวนการใช้ภาษาและความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถาม เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ตรงตามความต้องการ คือ ให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาดูค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-objective congruence) หรือการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

โดยใช้สูตรของโรวินลลี และแฮมเบลตัน (สุรพล พรหมกุล, 2554, หน้า 128) ซึ่งหากข้อคำถามใดที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้ให้คะแนนเท่ากับ 1 หากไม่เหมาะสมให้คะแนนเท่ากับ -1 และหากไม่แน่ใจให้คะแนนเท่ากับ 0 โดยนำผลรวมคะแนนในแต่ละข้อคำถามมาหารด้วยจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะใช้ค่าความแม่นยำเชิงเนื้อหา (IOC) ที่ยอมรับได้ คือ ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยผลการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม (Questionnaire) จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย นาวาเอก ดร.รัฐฉัตร พุทรวังษ์ศิริ ผู้อำนวยการกองวิจัยและวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร นาวาอากาศเอก ดร. ปัญญา ศรีสิงห์ รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร และ ผศ.ดร.นัยนา รัตนสุวรรณชาติ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา พบว่า ข้อคำถามทั้ง 25 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ภาคผนวก ก) ซึ่งเข้าหลักเกณฑ์ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยครั้งนี้ ตามที่กล่าวมาแล้ว แสดงว่า ทุกข้อคำถามสามารถนำมาใช้สอบถามเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารในขั้นต่อไป

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบที่มีความสมบูรณ์มากที่สุดไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะและบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายจริงที่ใช้ในการศึกษา โดยทำการทดสอบเก็บข้อมูลเบื้องต้นก่อนการเก็บข้อมูลจริง (Try-out) เพื่อนำผลการเก็บข้อมูลที่ได้ทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใส่โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติยืนยันความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้ง

ผู้วิจัยได้นำผลจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น (Try-out) กับผู้บริหารจัดการเรียนการสอน วิทยาลัยการทัพอากาศ จำนวน 10 คน และนักศึกษาหลักสูตรวิทยาลัยการทัพอากาศ จำนวน 20 คน รวม 30 คน มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach โดยผลของการตรวจสอบ พบว่า ข้อคำถามทั้ง 25 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าสูงสุดและต่ำสุด เป็น 0.912 และ 0.900 ตามลำดับ (ภาคผนวก ข) ซึ่งตามข้อตกลง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ที่มีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป แสดงถึงความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ในระดับสูง โดยทุกข้อคำถามสามารถนำมาใช้ในขั้นตอนของการออกแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้ต่อไป

3. พิมพ์แบบสอบถามที่จะใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยเป็นฉบับจริง พร้อมแนบจดหมายขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่พฤษภาคมถึงกันยายน พ.ศ. 2557 และการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถามจะใช้วิธีการจัดส่งแบบสอบถามและแนบจดหมายขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลพร้อมกับซองเปล่าจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับภายใน 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 จะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปทางสถิติ และจัดทำตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออภิปรายและสรุปผลการวิจัย โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ในแบบสอบถามส่วนที่ 3 จะวิเคราะห์ ตีความข้อมูล เพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร
3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ (ตอนที่ 3) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557 โดยผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
35-45 ปี	18	18.00
46-55 ปี	78	78.00
56 ปีขึ้นไป	4	4.00
รวม	100	100.00
จำนวนปีที่รับราชการ		
น้อยกว่า 20 ปี	4	4.00
20-30 ปี	86	86.00
31 ปีขึ้นไป	10	10.00
รวม	100	100.00
ระดับวุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	49	49.00
ปริญญาโท และสูงกว่า	51	51.00
รวม	100	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จบการศึกษา		
สถานศึกษาทางทหาร	76	76.00
สถานศึกษาของรัฐบาล/ เอกชน	24	24.00
รวม	100	100.00
สถานภาพปัจจุบัน		
ผู้บริหารการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร เสนาธิการทหาร	20	20.00
นักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55	80	80.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน โดยหาจำนวน (คน) ประกอบด้วย

อายุ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 78 จะมีอายุระหว่าง 46-55 ปี โดยอายุระหว่าง 35-45 ปี และอายุ 55 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18 และร้อยละ 4 ตามลำดับ

จำนวนปีที่รับราชการ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 86 จะมีจำนวนปีที่รับราชการตั้งแต่ 20-30 ปี โดยจำนวนปีที่รับราชการ 31 ปีขึ้นไป และน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 10 และร้อยละ 4 ตามลำดับ

ระดับวุฒิการศึกษา พบว่า ร้อยละ 49 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 51 จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

จบการศึกษา พบว่า ร้อยละ 76 จบการศึกษาจากสถานศึกษาทางทหาร และร้อยละ 24 จบการศึกษาจากสถานศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชน

สถานภาพปัจจุบัน โดยเป็นนักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ร้อยละ 80 และผู้บริหารการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร ร้อยละ 20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (ระดับความคิดเห็น)

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ผลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร องค์กรประกอบด้านสถาบัน

องค์กรประกอบด้านสถาบัน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. ปรัชญาหรือค่านิยมร่วมของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร	62 (62.00)	27 (27.00)	11 (11.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.51	0.69	มากที่สุด	2
2. วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร	55 (55.00)	40 (40.00)	5 (5.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.50	0.59	มาก	3
3. พันธกิจหรือภารกิจของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร	41 (41.00)	47 (47.00)	12 (12.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.29	0.67	มาก	4
4. นโยบายของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร	30 (30.00)	51 (51.00)	17 (17.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	4.09	0.74	มาก	6
5. แผนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร	12 (12.00)	58 (58.00)	29 (29.00)	1 (1.00)	0 (0.00)	3.81	0.65	มาก	8
6. การรับบุคคลพลเรือนเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหาร	60 (60.00)	35 (35.00)	5 (5.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.55	0.59	มากที่สุด	1
7. การรับนายทหารมิตรประเทศศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหาร	44 (44.00)	41 (41.00)	12 (12.00)	3 (3.00)	0 (0.00)	4.26	0.79	มาก	5
8. วิทยาลัยเสนาธิการทหารสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของกองทัพ	25 (25.00)	47 (47.00)	25 (25.00)	3 (3.00)	0 (0.00)	3.94	0.79	มาก	7
ภาพรวม						4.24	0.69	มาก	

จากตารางที่ 2 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์กรประกอบด้านสถาบัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.69$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

การรับบุคคลพลเรือนเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหาร เป็นการสร้างเครือข่ายและความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับพลเรือน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.59$)

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

ปรัชญาหรือค่านิยมร่วมของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร “จิตมั่นสามทัพพ้อง มั่นแนมทัพเดียว” มีความเหมาะสมและชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.69$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร “สถาบันการฝึกศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มุ่งสร้างผู้นำทางทหารระดับสูงของกองทัพไทยให้รอบรู้ด้านยุทธศาสตร์และการยุทธร่วม/ ผสม” มีความเหมาะสมและชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.59$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3

พันธกิจหรือภารกิจของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.67$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์ประกอบด้านหลักสูตร

องค์ประกอบด้านหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. หมวดวิชาผู้นำและบริหารทางการทหาร	12 (12.00)	66 (66.00)	18 (18.00)	1 (1.00)	0 (0.00)	3.95	0.61	มาก	4
2. หมวดวิชายุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ทหาร	19 (19.00)	65 (65.00)	15 (15.00)	1 (1.00)	0 (0.00)	4.02	0.62	มาก	3
3. หมวดวิชาเสนาธิการร่วมและการปฏิบัติการร่วม/ ผสม	11 (11.00)	63 (63.00)	24 (24.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	3.83	0.64	มาก	5
4. การทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล	23 (23.00)	39 (39.00)	7 (7.00)	1 (1.00)	0 (0.00)	3.76	0.92	มาก	6
5. การศึกษาดูงานนอกสถานที่ของหลักสูตรเสนาธิการทหาร	39 (39.00)	45 (45.00)	12 (12.00)	4 (4.00)	0 (0.00)	4.19	0.80	มาก	1
6. หลักสูตรเสนาธิการทหารปลูกฝังความเป็นทหารอาชีพ	37 (37.00)	40 (40.00)	20 (20.00)	3 (3.00)	0 (0.00)	4.11	0.83	มาก	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบด้านหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
7. จำนวนชั่วโมงเรียนในหลักสูตร เสนาธิการทหาร	15 (15.00)	41 (41.00)	42 (42.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	3.69	0.75	มาก	7
8. หลักสูตรเสนาธิการทหารมีการ พัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ ภาษาอังกฤษ	6 (6.00)	36 (39.00)	49 (49.00)	9 (9.00)	0 (0.00)	3.39	0.74	ปานกลาง	8
	ภาพรวม					3.87	0.74	มาก	

จากตารางที่ 3 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์ประกอบด้านหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.74$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

การศึกษาดูงานนอกสถานที่ของหลักสูตรเสนาธิการทหาร สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ได้จริงกับการปฏิบัติงานภายในกองทัพได้อย่างเป็นรูปธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.80$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

หลักสูตรเสนาธิการทหารปลูกฝังความเป็นทหารอาชีพ โดยการสอดแทรกความรู้และหลักการปกครองบังคับบัญชาภายใต้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.83$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

หมวดวิชายุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ทหาร มีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.62$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3

หมวดวิชาผู้นำและบริหารทางการทหาร มีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 0.61$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบด้านผู้สอน/ ผู้เรียน

องค์ประกอบด้านผู้สอน/ ผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. หลักสูตรสาขาวิชาการทหารมี การสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ ร่วมกัน	31 (31.00)	57 (57.00)	12 (12.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.19	0.63	มาก	2
2. ผู้สอนในหลักสูตรสาขาวิชาการ ทหาร มีคุณภาพ	27 (27.00)	56 (56.00)	17 (17.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.10	0.66	มาก	3
3. นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการ ทหาร มีความพึงพอใจต่อการเรียน การสอน	46 (46.00)	38 (38.00)	16 (16.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.30	0.73	มาก	1
	ภาพรวม					4.20	0.67	มาก	

จากตารางที่ 4 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการ การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร องค์ประกอบด้านผู้สอน/ ผู้เรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.67$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.73$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร มีการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.63$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

ผู้สอนในหลักสูตรสาขาวิชาการทหาร มีคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับการจัดการการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.66$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุน การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงพอ	23 (23.00)	51 (51.00)	24 (24.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	3.95	0.74	มาก	1
2. สื่อการเรียนการสอนทันสมัย	9 (9.00)	56 (56.00)	33 (33.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	3.72	0.65	มาก	3
3. การใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ระบบ Internet	12 (12.00)	53 (53.00)	32 (32.00)	3 (3.00)	0 (0.00)	3.74	0.70	มาก	2
ภาพรวม						3.80	0.70	มาก	

จากตารางที่ 5 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.70$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/ สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม เพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 0.74$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

การใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ระบบ Internet สามารถนำมาช่วยในกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.71$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/ สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.65$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์ประกอบด้านการประเมิน

องค์ประกอบด้านการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. กลไกการประเมิน ชัดเจนเหมาะสม	11 (11.00)	46 (46.00)	41 (41.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	3.66	0.69	มาก	3
2. การประเมินผลการเรียน การสอนที่มีความยุติธรรม	30 (30.00)	48 (48.00)	20 (20.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	4.06	0.76	มาก	1
3. การประเมินผลการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง	29 (29.00)	41 (41.00)	30 (30.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.99	0.77	มาก	2
	ภาพรวม					3.90	0.75	มาก	

จากตารางที่ 6 จำนวน ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์ประกอบด้านการประเมิน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.75$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่มีความยุติธรรม อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.76$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1

วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีการประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $SD = 0.77$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 2

วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีขั้นตอนการประเมินผลการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.69$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการแยกการจัดการเรียนการสอนออกเป็น 6 ด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านสถาบัน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.24 2) ด้านผู้สอน/ ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.20 3) ด้านการประเมิน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.90 4) ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.87 5) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.80

ตารางที่ 7 สรุปภาพรวมการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร องค์ประกอบ 5 ด้าน

องค์ประกอบ 5 ด้าน	\bar{X}	SD	แปลค่า	อันดับ
1. ภาพรวมองค์ประกอบด้านสถาบัน	4.24	0.69	มาก	1
2. ภาพรวมองค์ประกอบด้านหลักสูตร	3.87	0.74	มาก	4
3. ภาพรวมองค์ประกอบด้านผู้สอน/ผู้เรียน	4.20	0.67	มาก	2
4. ภาพรวมองค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุน การเรียนการสอน	3.80	0.70	มาก	5
5. ภาพรวมองค์ประกอบด้านการประเมิน	3.90	0.75	มาก	3

จากตารางที่ 7 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการแยกการจัดการเรียนการสอนออกเป็น 5 ด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านสถาบัน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.24 2) ด้านผู้สอน/ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.20 3) ด้านการประเมิน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.90 4) ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.87 5) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.80

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นรายชื่อถึงสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การรับบุคคลพลเรือนเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหารเป็นการสร้างเครือข่ายและความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับพลเรือน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปรัชญาหรือนิยามร่วมของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร “จิตมั่นสามทัพพร้อมมั่นแผ่นดินทัพเดียว” มีความเหมาะสมและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.51 อยู่ในระดับมากที่สุด 3) วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร “สถาบันการฝึกศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการมุ่งสร้างผู้นำทางทหารระดับสูงของกองทัพไทยให้รอบรู้ด้านยุทธศาสตร์และการยุทธร่วม/ผสม” มีความเหมาะสมและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.50 อยู่ในระดับมาก 4) พันธกิจหรือภารกิจของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.29 อยู่ในระดับมาก และ 5) การรับนายทหารมิตรประเทศเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหารเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 4.26 อยู่ในระดับมาก สำหรับรายชื่อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในอันดับท้ายสุด ได้แก่ 1) หลักสูตรเสนาธิการทหารมีการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น

3.39 อยู่ในระดับปานกลาง 2) วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีขั้นตอนการประเมินผลการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.66 อยู่ในระดับมาก 3) จำนวนชั่วโมงเรียนในหลักสูตรเสนาธิการทหาร โดยฟังการบรรยาย การสัมมนา การปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.69 อยู่ในระดับมาก 4) การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/ สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.72 อยู่ในระดับมาก และ 5) การใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ระบบ Internet สามารถนำมาช่วยในกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.74 อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (ข้อเสนอแนะ)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามคำถามปลายเปิด สามารถสรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ได้ดังนี้

1. ด้านสถาบัน

1.1 จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้จัดหลักสูตรเสนาธิการทหารกับผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากรที่ได้รับเชิญมาบรรยาย เพื่อสร้างเข้าใจเนื้อหาและแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน

1.2 การจัดทำยุทธศาสตร์การเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหารให้มีความชัดเจน ทันสมัย และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง

1.3 เพิ่มเครือข่ายทางการศึกษา โดยการรับนายทหารจากมิตรประเทศเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหารเพิ่มขึ้น และเปิดโอกาสให้มีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษาระหว่างกันมากขึ้น

1.4 มีกระบวนการในการคัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษาอย่างโปร่งใสและเป็นรูปธรรม โดยให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร

1.5 การบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพตามมาตรการประหยัดของกองบัญชาการกองทัพไทย และสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

1.6 การใช้ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน

1.7 การประสานความร่วมมือของหน่วยขึ้นตรงวิทยาลัยเสนาธิการทหารให้เป็นแบบบูรณาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

1.8 การปลูกฝังให้บุคลากรมีจริยธรรม ทำงานร่วมกันด้วยความรักและความสามัคคี

1.9 การดูแลสวัสดิการ รวมทั้งสิทธิกำลังพลอย่างเต็มความสามารถจากผู้บังคับบัญชา เพื่อให้บุคลากรของหน่วยมีขวัญกำลังใจในการทำงานที่ดี

2. ด้านหลักสูตร

2.1 ทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัย เป็นที่ยอมรับในกองทัพ และมีความเป็นสากล

2.2 มุ่งเน้นการทำวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องยุทธศาสตร์ทหารและการปฏิบัติการร่วม/ ผสม ซึ่งเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร

2.3 การกำหนดกรอบวิชา การออกแบบหัวข้อการสัมมนาและบ่งการต้องมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2.4 การบริหารจัดการบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับภารกิจในการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

2.5 ใช้กระบวนการจัดการความรู้ เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญเฉพาะทาง ไม่ว่าจะจากปัญหาการเกษียณอายุ หรือการย้ายหน่วย ซึ่งอาจทำให้ความรู้ดังกล่าวสูญหายไป พร้อมปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรทำงานด้วยความทุ่มเท มุ่งมั่น เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน และสิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ โดยหน้าที่

2.6 พัฒนาการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหาร ให้เป็นแหล่งข้อมูลทางการศึกษาทางทหาร

3. ด้านผู้สอน

3.1 การสรรหาและการพัฒนาอาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้

3.2 การเตรียมตัวของอาจารย์ โดยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3 การบูรณาการขององค์ความรู้ในแต่ละหมวดวิชาที่ต้องปรับให้สอดคล้องกันและมุ่งไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร และการปฏิบัติการร่วม/ ผสม

3.4 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหารายวิชา มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

3.5 การให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาในเรื่องการค้นคว้าวิจัยในหลักสูตร

3.6 การสร้างทัศนคติที่ดีของผู้สอนให้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน (Out come) ที่ดีที่สุด

3.7 ครู/ อาจารย์ ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักศึกษา คือ มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรมที่ดี ในการมอบความรู้ให้แก่นักศึกษาด้วยความตั้งใจจริง

4. ด้านผู้เรียน

4.1 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาทางทหารให้มากขึ้น ทั้งในระดับวิทยาลัยการทัพและโรงเรียนเสนาธิการทหารของเหล่าทัพต่าง ๆ

4.2 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษาระหว่างทหารกับพลเรือนให้มากขึ้น โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานและทักษะความรู้ของตนเองระหว่างกัน

4.3 การสร้างทัศนคติที่ดีของผู้เรียนให้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.4 สร้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและแสดงทักษะความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ตามแนวคิดของการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

4.5 ผู้เรียนควรตระหนักถึงกิริยามารยาทและการปฏิบัติตนให้เหมาะสม เพื่อรักษาศักดิ์ศรีของตนเองและสถาบัน

4.6 การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน

5. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

5.1 การจัดทำคู่มือ เอกสารตำรา ให้มีความเหมาะสมและทันสมัย

5.2 การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสืบค้นให้มีความเหมาะสมและมีจำนวนที่เพียงพอต่อผู้เรียน

5.3 การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/ สื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย

5.4 สนับสนุนอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ในการเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการสื่อสารในหลักสูตรเสนาธิการทหารอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

5.5 การสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

5.6 การใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต มาช่วยในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.7 พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีบรรยากาศเหมาะสมแก่การเรียนการสอน

6. ด้านการประเมิน

6.1 การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่มีความเป็นมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับทั้งจากผู้เรียนและหน่วยงานภายนอก

6.2 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ที่กองทัพต้องการ

6.3 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง

6.4 มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลของผู้เรียนอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

6.5 กำหนดวิธีการติดตาม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารของนักศึกษา รุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักศึกษา รุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร จากกรณีศึกษา ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sample) จากผู้บริหารจัดการเรียนการสอน ของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร จำนวน 20 คน ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยทหาร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร ส่วนใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี สำหรับอายุราชการอยู่ระหว่าง 20-30 ปี โดยจบการศึกษาจากสถานศึกษาทางทหาร และสภาพปัจจุบันเป็นนักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ 55 ประจำปีการศึกษา 2557

องค์ประกอบด้านสถาบันในภาพรวม ประชากรที่ศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การรับบุคคลพลเรือนเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหาร เป็นการสร้างเครือข่ายและความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับพลเรือนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.59$) รองลงมา ปรัชญาหรือค่านิยมร่วมของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร “จิตมั่นสามทัพพ้อง มั่นมั่นทัพเดียว” มีความเหมาะสมและชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.69$) สำหรับการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหารเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.65$)

องค์ประกอบด้านหลักสูตร ในภาพรวม พบว่า ประชากรที่ศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.74$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในเรื่องการศึกษาคุณานอกสถานที่ของหลักสูตรสาขาการทหาร สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ได้จริงกับการปฏิบัติงานภายในกองทัพได้อย่างเป็นรูปธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.80$) รองลงมา หลักสูตรสาขาการทหารปลูกฝังความเป็นทหารอาชีพ โดยการสอดแทรกความรู้และหลักการปกครองบังคับบัญชาภายใต้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.83$) สำหรับในเรื่องหลักสูตรสาขาการทหารมีการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.74$)

องค์ประกอบด้านผู้สอน/ผู้เรียน ในภาพรวม พบว่า ประชากรที่ศึกษาเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาหลักสูตรสาขาการทหาร มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.73$) รองลงมา การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาการทหาร มีการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.63$) และสำหรับในเรื่องผู้สอนในหลักสูตรสาขาการทหาร มีคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับการจัดการการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.66$)

องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ประชากรที่ศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.70$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/ สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม เพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 0.74$) รองลงมา การใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ระบบ Internet สามารถนำมาช่วยในกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.71$) สำหรับการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/ สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.65$)

องค์ประกอบด้านการประเมิน จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ประชากรที่ศึกษาเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วิทยาลัยสาขาการทหารมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่มีความยุติธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.76$) รองลงมา วิทยาลัยสาขาการทหารมีการประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $SD = 0.77$) สำหรับในเรื่องวิทยาลัยสาขาการทหารมีขั้นตอนการประเมินผลการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.69$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยการทหาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร พบว่า

1. ด้านสถาบัน ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้จัดหลักสูตรเสนาธิการทหารกับผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากรที่ได้รับเชิญมาบรรยาย เพื่อสร้างเข้าใจเนื้อหาและแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์การเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหารให้มีความชัดเจน ทันท่วงที และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการเพิ่มเครือข่ายทางการศึกษา โดยการรับนายทหารจากมิตรประเทศเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหารเพิ่มขึ้น และเปิดโอกาสให้มีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษาระหว่างกันมากขึ้น และมีการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพตามมาตรการประหยัดของกองบัญชาการ กองทัพอากาศ และสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ นอกจากนี้ควรมีการปลูกฝังให้บุคลากรมีจริยธรรม ทำงานร่วมกันด้วยความรักและความสามัคคี อีกทั้งดูแลสวัสดิการ รวมทั้งสิทธิกำลังพลอย่างเต็มความสามารถจากผู้บังคับบัญชา เพื่อให้บุคลากรของหน่วยมีขวัญกำลังใจในการทำงานที่ดี

2. ด้านหลักสูตร ควรมีการทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัย เป็นที่ยอมรับในกองทัพ และมีความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นการทำวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องยุทธศาสตร์ทหารและการปฏิบัติการร่วม/ผสม ซึ่งเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร นอกจากนี้ควรมีการกำหนดกรอบวิชา การออกแบบหัวข้อการสัมมนาและบ่งการต้องมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และใช้การบริหารจัดการบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับภารกิจในการเรียนการสอน ตามหลักสูตร เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร มีการจัดใช้กระบวนการจัดการความรู้เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญเฉพาะทาง ไม่ว่าจะจากปัญหาการเกษียณอายุหรือการย้ายหน่วย

3. ด้านผู้สอน ควรมีการสรรหาและการพัฒนาอาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ โดยการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม การบูรณาการขององค์ความรู้ในแต่ละหมวดวิชาที่ต้องปรับให้สอดคล้องกันและมุ่งไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร และการปฏิบัติการร่วม/ผสม มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหารายวิชา มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ การสร้างทัศนคติที่ดีของผู้สอนให้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน (Out come) ที่ดีที่สุด นอกจากนี้ครู/ อาจารย์ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักศึกษา คือ มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรมที่ดี ในการมอบความรู้ให้แก่ นักศึกษาด้วยความตั้งใจจริง

4. ด้านผู้เรียน ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาทางทหาร ให้มากขึ้น ทั้งในระดับวิทยาลัยการทัพและโรงเรียนเสนาธิการทหารของเหล่าทัพต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษาระหว่างทหารกับพลเรือนให้มากขึ้น โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานและทักษะความรู้ของตนเองระหว่างกัน การสร้างทัศนคติที่ดีของผู้เรียน ให้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สร้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและแสดงทักษะความสามารถ ของตนเองอย่างเต็มที่และควรตระหนักถึงกิริยามารยาทและการปฏิบัติตนให้เหมาะสม เพื่อรักษาศักดิ์ศรีของตนเองและสถาบัน

5. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน มีการจัดทำคู่มือ เอกสารตำรา ให้มีความเหมาะสมและทันสมัย มีการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสืบค้นให้มีความเหมาะสมและมีจำนวนที่เพียงพอต่อผู้เรียน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต มาช่วยในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ด้านการประเมิน มีการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่มีความเป็นมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับทั้งจากผู้เรียนและหน่วยงานภายนอก ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลของผู้เรียนอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง กำหนดวิธีการติดตาม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหารของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557 ดังกล่าว มีประเด็นที่น่าสนใจบางประการ ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันของหลักสูตรเสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557 ที่พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนปัจจุบันมีความเหมาะสมมากที่สุดใน 2 ประเด็น คือ การรับบุคคลพลเรือนเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหาร ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างเครือข่ายและความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับพลเรือนและปรัชญาหรือค่านิยมร่วมของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร “จิตมั่นสามทัพพ้อง มั่นมั่นทัพเดียว” ที่มีความเหมาะสมและชัดเจน

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาจากองค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนเป็นปัญหามากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมทาง

การเรียน เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องเรียนยังไม่มีที่เหมาะสม และเพียงพอ รวมถึงการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ล้ำสมัย ใดๆก็ตาม เมื่อพิจารณาจากศักยภาพที่มีอยู่แล้ว ยังสามารถพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนให้สูงขึ้นได้อีก หากสภาพแวดล้อมได้ปรับปรุงให้เอื้อต่อการเรียนการสอนมากขึ้น ได้แก่ สภาพห้องเรียน อุปกรณ์ประจำห้องเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ดังนั้น ฝ่ายที่รับผิดชอบจึงควรพิจารณาปรับปรุงพัฒนาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่สรุปข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย สะดวกสบาย และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิต เช่น สภาพห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ประจำห้องเรียน การจัดชั้นเรียนให้เหมาะสม ไม่จัดกลุ่มใหญ่เกินไป เนื่องจากเป็นประเด็นที่พบว่ามีปัญหา

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยการที่จะทำให้การศึกษาทางทหรมีความเป็นเลิศ มีมาตรฐานทางวิชาการสูงกว่าการศึกษาของภาครัฐหรือภาคเอกชนได้นั้น “จะต้องพัฒนาหน่วยงานเป็นอันดับแรก” เพื่อให้เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยหน่วยงานดังกล่าว ก็คือ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากร โดยมีแนวคิดในการบริหารงานที่ได้นำคำว่า “SMART” โดยการนำองค์ประกอบที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล มาเป็นแนวคิดในการบริหารงาน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

S คือ Support หมายถึง การตอบสนองนโยบายของผู้บังคับบัญชาด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการประเมินด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยบุคลากรทุกคนในองค์กรต้องรับทราบและเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันภายใต้ยุทธศาสตร์ที่มีความชัดเจน ทันสมัย และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง

M คือ Man/ Money/ Material/ Management หมายถึง การบริหารจัดการด้านสถาบัน ใน 4 มิติ เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ขององค์กร ได้แก่ การบริหารจัดการบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การควบคุม/ สั่งการ และการบริหารงบประมาณ

A คือ Attitude หมายถึง การบริหารจัดการด้านผู้เรียนและผู้สอน โดยการสร้างทัศนคติที่ดีของบุคลากรในองค์กรให้มีความมุ่งมั่น ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน (Out come) ที่ดีที่สุด

R คือ Reduce/ Reused/ Rebuild หมายถึง การบริหารจัดการด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน โดยการใช้ทรัพยากรขององค์กร เพื่อเป็นปัจจัยในการสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างประหยัดและคุ้มค่า

T คือ Technology หมายถึง การบริหารจัดการด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร เพื่อเป็นปัจจัยในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แนวคิด “SMART” เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร ที่กล่าวไว้ว่า “ประสานวิทยาการในเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ การยุทธร่วม การยุทธผสม การอำนวยความสะดวก และวิทยาการอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและอำนวยความสะดวกในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ สามารถเป็นผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการระดับสูง รวมทั้งเป็นฝ่ายเสนาธิการร่วมของกองทัพไทย ตลอดจนปฏิบัติกิจกรรมทางทหารร่วมกับชาติพันธมิตร” จึงได้มีการแปลงไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

S: Support คือ การตอบสนองนโยบายของผู้บังคับบัญชาด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยบุคลากรทุกคนในวิทยาลัยเสนาธิการทหารต้องรับทราบและเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันภายใต้ยุทธศาสตร์การเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหารที่มีความชัดเจน ทันสมัย และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีปรัชญาหรือค่านิยมร่วม/ วิสัยทัศน์/ การกิจ/ นโยบาย/ แผนการจัดการเรียนการสอน/ การควบคุมและการประเมินที่สามารถตอบสนองต่อผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการในปัจจุบันนั้น หลังจากที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบนโยบายในการดำเนินการ จำเป็นต้องมีการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งปกติแล้วมักจะประสบปัญหาการดำเนินการไม่ตรงตามนโยบายหรือเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง บางครั้งไม่สามารถตอบสนองได้อย่างทันเวลา สิ่งที่วิทยาลัยเสนาธิการทหาร กำหนดให้บุคลากรของหน่วยดำเนินการ คือ การประสานความร่วมมือของหน่วยขึ้นตรงวิทยาลัยเสนาธิการทหาร เป็นการบูรณาการในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของผู้บังคับบัญชาให้ได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา และถูกต้อง ตามเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชา

M: (Man/ Money/ Material/ Management) หมายถึง การบริหารจัดการใน 4 มิติ เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร ได้แก่ การบริหารจัดการบุคลากร สิ่งอุปกรณ์ การควบคุม/ สั่งการ และการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการบุคลากร จำเป็นต้องแบ่งมอบภารกิจและมีการหมุนเวียนบุคลากร มอบหมายให้รับผิดชอบตามความสามารถ ความถนัด และการหมุนเวียนบุคลากร เพื่อประโยชน์

สูงสุดต่อองค์กร พร้อมกันใช้กระบวนการจัดการความรู้ เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญเฉพาะทาง ไม่ว่าจะจากปัญหาการเกษียณอายุ หรือการย้ายหน่วย ซึ่งอาจทำให้ความรู้ดังกล่าวสูญหายไป พร้อมปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรทำงานด้วยความทุ่มเท มุ่งมั่นเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน และสิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ การปลูกฝังให้บุคลากรมีจริยธรรม ทำงานร่วมกันด้วยความรักและความสามัคคี โดยหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา คือ การดูแลสวัสดิการ รวมทั้งสิทธิกำลังพลอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้บุคลากรของหน่วยมีขวัญกำลังใจในการทำงานที่ดีต่อไป

สำหรับผู้ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ครู/ อาจารย์ ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักศึกษา คือ มีความรู้คุณธรรม จริยธรรมที่ดีในการมอบความรู้ให้แก่นักศึกษาด้วยความตั้งใจจริง การเป็นครู/ อาจารย์นั้นเป็นบทบาทที่สำคัญ ศิษย์ดี เพราะครูดี ศิษย์มีจริยธรรมดี เพราะครูมีจริยธรรมที่ดี

การบริหารจัดการสิ่งอุปกรณ์ ในปัจจุบันการจัดการสิ่งอุปกรณ์ประจำหน่วยมีงบประมาณที่จำกัด ทำให้บางครั้งอาจมีสิ่งอุปกรณ์บางอย่างไม่เพียงพอ เนื่องจากเกิดการชำรุดจากการใช้งานไปตามกาลเวลา จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถใช้สิ่งอุปกรณ์ของหน่วยได้อย่างคุ้มค่าและยืดอายุการใช้งานของอุปกรณ์เหล่านั้นให้ใช้งานได้เป็นอย่างดีให้นานที่สุด

การควบคุมและสั่งการด้วยการกระจายอำนาจการควบคุมบังคับบัญชา เพื่อให้ผู้บังคับหน่วยรอง หัวหน้าหน่วยขึ้นตรง สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเบ็ดเสร็จ แต่ต้องมีการกำกับดูแลที่ดี

การบริหารงบประมาณ ในการบริหารงบประมาณนั้น แต่ละปีมีงบประมาณจำนวนจำกัด จึงจำเป็นต้องมีการดูแลเพื่อให้สามารถใช้งบประมาณดังกล่าวได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน

A: Attitude หมายถึง การสร้างทัศนคติที่ดีของบุคลากรของวิทยาลัยเสนาธิการทหารให้มีความมุ่งมั่น ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน (Out come) ที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถกระทำได้โดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน สร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร ส่งเสริมสวัสดิการ การมีส่วนร่วมในการทำงาน การแสดงความคิดเห็น และการพัฒนาหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรมีความรักและความภาคภูมิใจ ความเชื่อมั่นและผูกพันในการปฏิบัติงานภายในวิทยาลัยเสนาธิการทหาร ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างบุคลากรของกองทัพ

R: (Reduce/ Reused/ Rebuild) หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อเป็นปัจจัยในการสนับสนุนการเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร ด้วยการดำเนินการตามมาตรการประหยัดของกองบัญชาการกองทัพไทยและสถาบันวิชาการป้องกันประเทศที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

การใช้อย่างประหยัด คือ การใช้เท่าที่มีความจำเป็น เพื่อให้มีทรัพยากรไว้ใช้ได้นานและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

การนำกลับมาใช้ซ้ำอีก สิ่งอุปกรณ์บางอย่างเมื่อมีการใช้แล้วครั้งหนึ่งสามารถที่จะนำมาใช้ซ้ำได้อีก เช่น กระดาษ ซึ่งเป็นการลดปริมาณการใช้ทรัพยากรและการทำลายสิ่งแวดล้อมได้ การบูรณะซ่อมแซม สิ่งอุปกรณ์บางอย่าง เมื่อใช้เป็นเวลานานอาจเกิดการชำรุดได้ เพราะฉะนั้น ถ้ามีการบูรณะซ่อมแซม ทำให้สามารถยืดอายุการใช้งานต่อไปได้อีก

T: Technology หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ เป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร รวมทั้งพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) การให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการใช้ระบบสำนักงานอัตโนมัติ ซึ่งหากนำมาใช้ในการบริหารจัดการระบบเอกสารให้มีประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน สามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทันตามความต้องการ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหารวิทยาลัยเสนาธิการทหาร มีดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ทบทวนการจัดทำยุทธศาสตร์การเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหารให้มีความชัดเจน ทันสมัย และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีปรัชญาหรือค่านิยมร่วม/ วิสัยทัศน์/ ภารกิจ/ นโยบาย/ แผนการจัดการเรียนการสอน/ การควบคุมและการประเมินที่สามารถตอบสนองต่อผู้เรียนและผู้สอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้บุคลากรทุกคนในวิทยาลัยเสนาธิการทหารต้องรับทราบและเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อนโยบายของผู้บังคับบัญชาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2. กำหนดมาตรฐานความรู้และความสามารถของผู้เข้ารับการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเรียนการสอนของวิทยาลัยเสนาธิการทหาร โดยมีกระบวนการในการคัดเลือกอย่างโปร่งใสและเป็นรูปธรรม

3. พัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยการพัฒนาคำราเรียนให้เป็นมาตรฐานและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการนำเทคโนโลยี/ อุปกรณ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ระบบการจัดการความรู้ เป็นต้น

4. พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีบรรยากาศเหมาะสมแก่การเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ทบทวนและพัฒนาการบริหารจัดการใน 4 มิติ ได้แก่ การบริหารจัดการบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ การควบคุม/ สังการ และการบริหารงบประมาณของวิทยาลัยเสนาธิการทหารให้มีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรของวิทยาลัยเสนาธิการทหารมีความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Ability) ในการเป็นผู้สอนที่มีคุณภาพ (Quality) มีทัศนคติที่ดี มีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน (Out come) ที่ดีที่สุด และสามารถจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับพลเรือน โดยการรับบุคคลพลเรือน เข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหารเพิ่มขึ้นและเปิด โอกาสให้มีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษา ระหว่างกันมากขึ้น

4. เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ โดยการรับนายทหารจากมิตรประเทศ เข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหารเพิ่มขึ้น และเปิด โอกาสให้มีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทาง การศึกษาระหว่างกันมากขึ้น

5. กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการจัดการการเรียนรู้อของหลักสูตรเสนาธิการทหาร โดยกำหนดวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับและกำหนดวิธีการติดตาม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในวิทยาลัยเสนาธิการทหารอย่างต่อเนื่อง และให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. พัฒนาเนื้อหาในแต่ละหมวดวิชาให้มีความทันสมัย และมีความสัมพันธ์และเกื้อกูลต่อ การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงทบทวนการจัดสรรชั่วโมงเรียน (การบรรยาย/ การสัมมนา/ การปฏิบัติ/ การศึกษาคูงาน) ในแต่ละหมวดวิชาให้มีความเหมาะสมตามปริมาณและเนื้อหา

2. การเชิญและกำหนดหัวข้อการบรรยายของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้บรรยายพิเศษจากภายนอก ควรมีเนื้อหาของบรรยายที่สามารถตอบสนองและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เสนาธิการทหาร

3. สร้างโอกาสให้ “นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้” โดยให้นักศึกษาหลักสูตร เสนาธิการทหารได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานและทักษะความรู้ของตนเองระหว่างกัน

4. จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการสื่อสารในหลักสูตรเสนาธิการ ทหารอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อการแลกเปลี่ยน กระตุ้น และสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ เช่น การใช้ภาษาอังกฤษในชั่วโมงของการสัมมนา เป็นต้น

5. รวบรวมและพัฒนาการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาในหลักสูตร
เสนาธิการทหารให้เป็นแหล่งข้อมูลทางการศึกษาทางทหาร โดยสามารถพัฒนาองค์ความรู้และทักษะ
ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะปัญหาด้านความมั่นคง

บรรณานุกรม

- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. (2556). *ประเทศสมาชิก*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.mfa.go.th/asean/th/other/2363>
- กระทรวงกลาโหม. (2545, 20 กรกฎาคม). *นโยบายด้านการศึกษาระหว่างกระทรวงกลาโหม*.
คำสั่ง (เฉพาะ) ที่ 220/ 45.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *กลไกขับเคลื่อนการศึกษา. ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน*. เข้าถึงได้จาก
<http://social.obec.go.th/node/81>
- เฉลิมขวัญ โชติพันธุ์. (2543). *การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาออกแบบ
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต,
สาขาวิชาศิลปศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เฉลิมชัย ชูชาติพงษ์ และชนินทร์ ภูวงศ์พยัคฆ์. (2556). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนนายเรือ
อากาศเพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเสนาธิการทหาร.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). *เทคนิควิธีการสอนร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์.
- ทศนา เขมมณี. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา เขมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช เต็มฉนวน. (2548). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัด
การศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรมศิลปากร*. วิทยานิพนธ์
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรพงศ์ แก่นอินทร์. (2537). *ระบบการเรียนการสอนและนวัตกรรมปิดตानी*. สงขลา:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ปรีชา ประดับมุข. (2557). *สมาร์ทของผม. วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 4, 15-25.*
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). *การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม
กรุงเทพ.

- ปัญญา ศรีสิงห์. (2556). *ภาพอนาคตประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนด้านการบรรเทาภัยพิบัติเพื่อการพัฒนาสังคมภาพกองทัพไทย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545. แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 5 (2545, 8 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, หน้า 16-21.
- มุขรินทร์ หวง. (2551). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษายุ่งใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระบบการศึกษา หมวด 3 มาตรา 21*. (2542). เข้าถึงได้จาก <http://www.tamanoon.com/eduact/>
- วรรณภา อธิธิไชยยะ. (2537). *รายงานการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารงานอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม การจัดสวัสดิการ และบริการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต*. ภูเก็ต: วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการอุดมศึกษา.
- วิชิต สุรัตน์เรือง, ฉลอง ทับศรี, ถัดดา สุขปรีดี, มนตรี เข้มกสิกร, อนงค์ วิเศษสุวรรณ, สุจินดา ม่วงมี, อนงค์ ทองสอน, อาพันธ์ชนิด เจนจิต และระพีพันธ์ ฉายวิมล. (2554). *การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาย ทยานอง. (2529). *ระบบสารสนเทศทางด้านการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมาน อัสวภูมิ. (2549). *การบริหารการศึกษายุ่งใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุทธิ ประจงศักดิ์. (2541). *การเขียนรายงานด้านเทคนิค*. ฉะเชิงเทรา: สถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา.
- สุรพล พรหมกุล. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อังสินันท์ อินทรกำแหง และทัศนากา ทองภักดี. (2548). *การพัฒนารูปแบบสมรรถนะด้านผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เอกชน และในกำกับของรัฐ*. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 11(1), 51-72.
- อัญชลี จันทาโก. (2542). *การสร้างหลักสูตรสำหรับให้คำปรึกษาผู้ติดเชื้อเอชไอวี*. เข้าถึงได้จาก <http://www.bcca.go.th/asean/>
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Best, J. W. (1979). *Research in education*. Boston: Allyn and Bacon.

- Bruner, J. (1966). *Toward a theory of instruction*. Cambridge, MA: Belkapp Press.
- Gagne, R. M. (1979). *The conditions of learning and theory of instruction* (4th ed.). New York: Rinehart & Winston.
- Hosford, P. L. (1973). *An instructional theory: A beginning*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Kerlinger, F. N., & Lee, H. B. (2000). *Foundation of behavioral research*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Oliva, P .F. (1992). *Developing the curriculum* (3rd ed.). New York: Harper Collins.
- Richards, J. C. (1995). *Understanding communication in second language classrooms*. New York: Cambridge University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นาวาเอก ดร.รัฐฉัตร พุทธรังษีศรี
ผู้อำนวยการกองวิจัยและวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร
2. นาวาอากาศเอก ดร. ปัญญา ศรีสิงห์
รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร
3. ผศ.ดร.นัยนา รัตนสุวรรณชาติ
อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ภาคผนวก ข
ค่าความเที่ยงตรง (IOC)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมคะแนน	ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1
2	1	1	1	3	1
3	1	1	1	3	1
4	1	1	1	3	1
5	0	1	1	2	0.66
6	1	1	0	2	0.66
7	1	1	1	3	1
8	0	1	1	2	0.66
9	0	1	1	2	0.66
10	1	1	1	3	1
11	1	1	0	2	0.66
12	1	1	1	3	1
13	1	1	0	2	0.66
14	1	1	1	3	1
15	0	1	1	2	0.66
16	0	1	1	2	0.66
17	1	1	1	3	1
18	1	1	1	3	1
19	1	1	1	3	1
20	1	1	1	3	1
21	1	1	1	3	1
22	1	1	1	3	1
23	1	1	0	2	0.66
24	0	1	1	2	0.66
25	0	1	1	2	0.66

ภาคผนวก ค
Try-out วิทยาลัยเสนาธิการทหาร

GET

FILE='C:\Users\Admin\Desktop\วิจัย ผบ วสท ฉบับทางจริง_Taew\แบบสอบถาม_ฉบับ หาค่าความเชื่อมั่น'
DATASET NAME DataSet1 WINDOW=FRONT.
DATASET ACTIVATE DataSet1.

SAVE OUTFILE='C:\Users\Admin\Desktop\วิจัย ผบ วสท ฉบับทางจริง_Taew\แบบสอบถาม_ฉบับ '+
'หาค่าความเชื่อมั่น เพิ่ม 24 - 25\data_วิจัย ผบ.sav'
/COMPRESSED.

RELIABILITY

/VARIABLES=a1 a2 a3 a4 a5 a6 a7 a8 a9 a10 a11 a12 a13 a14 a15 a16 a17 a18 a19 a20
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL MEANS.

Reliability

[DataSet1] C:\Users\Admin\Desktop\วิจัย ผบ วสท ฉบับทางจริง_Taew\แบบสอบถาม_ฉบับ หาค่าความเชื่อ

Warnings

The determinant of the covariance matrix is zero or approximately zero. Statistics based on its inverse matrix cannot be computed and they are displayed as system missing values.

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.911	.908	25

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.017	3.400	4.767	1.367	1.402	.105	25

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation
ปรัชญา	95.67	110.920	.089	.
วิสัยทัศน์	95.87	110.533	.088	.
พันธกิจ	96.20	105.959	.362	.
นโยบาย	96.30	103.666	.518	.
แผนการจัดการเรียนการสอน	96.57	101.357	.735	.
หมวดวิชาผู้ดูแล	96.60	101.972	.728	.
หมวดวิชายุทธศาสตร์	96.47	100.257	.722	.
หมวดวิชาเสนาธิการรวม	96.53	103.982	.555	.
หมวดวิชาวิจัย	96.80	98.993	.555	.
การดูงาน	96.33	100.644	.537	.
ปลูกฝังทหารอาชีพ	96.30	97.459	.734	.
กลไกการประเมิน	96.83	102.075	.636	.
การจัดการเรียนการสอน	96.30	101.390	.679	.
ทัศนคติต่อผู้เรียน	96.40	102.110	.639	.
แรงจูงใจ	96.00	104.345	.512	.
จัดสรร ชม เรียน	96.67	101.609	.622	.
สภาพแวดล้อม	96.57	107.564	.252	.
อุปกรณ์การเรียนการสอน	96.73	105.995	.453	.
สื่อเทคโนโลยี	96.77	106.944	.331	.
พลเรือน	95.97	105.206	.489	.
มิตรประเทศ	96.17	103.385	.440	.
สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้	96.50	100.879	.622	.
พัฒนาภาษาอังกฤษ	97.03	99.757	.669	.
ยุติธรรม	96.30	104.907	.355	.
ต่อเนื่อง	96.53	106.051	.439	.

Item-Total Statistics

	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ปรัชญา	.913
วิสัยทัศน์	.914
พันธกิจ	.910
นโยบาย	.907
แผนการจัดการเรียนการสอน	.904
หมวดวิชาผู้หา	.904
หมวดวิชายุทธศาสตร์	.903
หมวดวิชาเสนาธิการร่วม	.907
หมวดวิชาวิจัย	.907
การดูงาน	.907
ปลูกฝังทหารอาชีพ	.902
กลไกการประเมิน	.905
การจัดการเรียนการสอน	.904
ทัศนคติต่อผู้เรียน	.905
แรงจูงใจ	.908
จัดสรร ชม เรียน	.905
สภาพแวดล้อม	.912
อุปกรณ์การเรียนการสอน	.909
สื่อเทคโนโลยี	.911
พลเรือน	.908
มิตรประเทศ	.909
สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้	.905
พัฒนาภาษาอังกฤษ	.904
ยุทธธรรม	.911
ต่อเนื่อง	.909

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเสนาธิการทหาร

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร ของนักศึกษารุ่นที่ 55 ปีการศึกษา 2557

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือวิจัยของพลอากาศโท ปรีชา ประดับมุข นักศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) มหาวิทยาลัยบูรพา

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนของหลักสูตร
เสนาธิการทหาร วิทยาลัยเสนาธิการทหาร และเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอน
หลักสูตรดังกล่าว ซึ่งการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของผูตอบ
แบบสอบถามแต่ประการใด

3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผูตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร
วิทยาลัยเสนาธิการทหารในปัจจุบัน จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร

คณะผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผูตอบแบบสอบถามนี้ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และขอขอบพระคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ

- 35-45 ปี
- 46-55 ปี
- 56 ปีขึ้นไป

2. จำนวนปีที่รับราชการ

- น้อยกว่า 20 ปี
- 20-30 ปี
- 31 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท และสูงกว่า

4. จบการศึกษามา

- สถานศึกษาทางทหาร
- สถานศึกษาของรัฐบาล/ เอกชน

5. สถานภาพปัจจุบัน

- ผู้บริหารการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหาร
- นักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหารรุ่นที่ 55

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหาร วิทยาลัยสาขาการทหาร

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านสถาบัน						
1.	ปรัชญาหรือค่านิยมร่วมของวิทยาลัยสาขาการทหาร “จิตมั่นสามทัพ พ้องมั่นมั่นทัพเดียว” มีความเหมาะสมและชัดเจน					
2.	วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยสาขาการทหาร “สถาบันการฝึกศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มุ่งสร้างผู้นำทางทหารระดับสูงของกองทัพไทยให้รอบรู้ด้านยุทธศาสตร์ และการยุทธร่วม/ ผสม” มีความเหมาะสมและชัดเจน					
3.	พันธกิจหรือภารกิจของวิทยาลัยสาขาการทหาร สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4.	นโยบายของวิทยาลัยสาขาการทหารเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสนับสนุนการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม มีความเหมาะสม					
5.	แผนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาการทหารสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6.	การรับบุคคลพลเรือนเข้าศึกษา ในหลักสูตรสาขาการทหารเป็น การสร้างเครือข่ายและความเข้าใจ อันดีระหว่างทหารกับพลเรือน					
7.	การรับนายทหารมิตรประเทศ เข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาการ ทหารเป็นการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ					
8.	วิทยาลัยสาขาการทหารสามารถ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับความต้องการของกองทัพ ได้อย่างเหมาะสมและชัดเจน					
ด้านหลักสูตร						
9.	หมวดวิชาผู้นำและบริหารทาง การทหารมีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ ให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพได้					
10.	หมวดวิชายุทธศาสตร์ชาติและ ยุทธศาสตร์ทหารมีเนื้อหาสาระที่ เหมาะสม สามารถนำความรู้และ ทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ กองทัพได้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11.	หมวดวิชาเสนาธิการร่วมและการปฏิบัติการร่วม/ ผสม มีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพได้					
12.	การทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลมีความสำคัญต่อหลักสูตรเสนาธิการทหารในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะ สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพได้					
13.	การศึกษาดูงานนอกสถานที่ของหลักสูตรเสนาธิการทหาร สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ได้จริงกับการปฏิบัติงานในกองทัพได้อย่างเป็นรูปธรรม					
14.	หลักสูตรเสนาธิการทหารปลูกฝังความเป็นทหารอาชีพ โดยการสอดแทรกความรู้และหลักการปกครองบังคับบัญชา ภายใต้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม					
15.	จำนวนชั่วโมงเรียนในหลักสูตรเสนาธิการทหาร โดยฟังการบรรยาย การสัมมนา การปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน มีความเหมาะสม					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16.	หลักสูตรเสนาธิการทหาร มีการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
17.	การเรียนการสอนในหลักสูตรเสนาธิการทหาร มีการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกัน					
18.	ผู้สอนในหลักสูตรเสนาธิการทหาร มีคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับการจัดการการเรียนรู้					
19.	นักศึกษาหลักสูตรเสนาธิการทหาร มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน					
ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน						
20.	การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม เพียงพอ					
21.	การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์/สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัย					
22.	การใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ระบบ Internet สามารถนำมาช่วยในกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการประเมิน						
23.	วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีขั้นตอนการประเมินผลการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเหมาะสม					
24.	วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีผลการประเมินผลการเรียนการสอนที่มีความยุติธรรม					
25.	วิทยาลัยเสนาธิการทหารมีผลการประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ท่านมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเสนาธิการทหารที่ต้องการให้วิทยาลัยเสนาธิการทหาร นำไปปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

1. ด้านสถาบัน

.....

.....

.....

.....

2. ด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านผู้เรียน/ ผู้สอน

.....
.....
.....
.....

4. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

5. ด้านการประเมิน

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก จ
การวิเคราะห์ผลทางสถิติ

องค์ประกอบด้านสถาบัน

		ปรัชญา	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	นโยบาย	แผนการจัดการเรียนการสอน	ผลเรียน	มิตรประเทศ	สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้	
N	Valid	100	100	100	100	100	100	100	100	
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mean		4.51	4.50	4.29	4.09	3.81	4.55	4.26	3.94	4.24
Std. Deviation		.689	.595	.671	.740	.647	.592	.787	.789	.689

องค์ประกอบด้านหลักสูตร

		หมวดวิชา วิชาผู้นำ	หมวด วิทยาศาสตร์	หมวด วิชา เสรี	หมวด วิชาวิจัย	การดำเนินงาน	ปลูกฝัง ทหารอาชีพ	จัดสรร ชม เรียน	พัฒนา ภาษาอังกฤษ	
N	Valid	100	100	100	100	100	100	100	100	
	Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mean		3.95	4.02	3.83	3.76	4.19	4.11	3.69	3.39	3.87
Std. Deviation		.609	.619	.637	.922	.800	.827	.748	.737	.738

องค์ประกอบ ด้านผู้เรียน / ผู้สอน

		การจัดการ เรียน การสอน	ทัศนคติ ต่อผู้เรียน	แรงจูงใจ	
N	Valid	100	100	100	
	Missing	0	0	0	
Mean		4.19	4.10	4.30	4.20
Std. Deviation		.631	.659	.732	.674

องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

		สภาพแวดล้อม	อุปกรณ์ การเรียน การสอน	สื่อเทคโนโลยี	
N	Valid	100	100	100	
	Missing	0	0	0	
Mean		3.95	3.72	3.74	3.80
Std. Deviation		.744	.653	.705	.700

Statistics

		กลไก การ ประเมิน	ยุติธรรม	ต่อเนื่อง	
N	Valid	100	100	100	
	Missing	0	0	0	
Mean		3.66	4.06	3.99	3.90
Std. Deviation		.699	.763	.772	.745